Scanned
28/9/2020
SPM

Ananta Patwardhan & Atmaram Gosavi
Mahabharata (Adiparva) Chapter 6-10
महाभारत (आदिपर्व) अध्याय 6-10
Marathi
Handwritten on Paper
1721 Sakabda (219 years old)
46 Folios
11.2"x7"
Complete

श्रीगणपतयेनमः॥ सुरगुरुम्हणे वज्रपाणी॥ तुसेनी आपरा
धेवीरादमनी॥ मानुनी साटिसहस्त्र गुणी॥ वाढुरवी दुसाधे
पे॥१॥ तपतोषउनी रुद्र॥ करिल असतां दुसरा इंद्र॥ कस्यपें त्राधु
नीपक्षेंद्र॥ जो करवीला बलीष्ट॥२॥ तो गरुड हो स्वर्गभुवना॥ ब
ळें येतसे अम्रत हरणा॥ मात्रुशापवीमोचना॥ लागोनीयां त्र
तापें॥३॥ तयासी तुके संग्रामा॥ ऐसा नाहि ब्रह्माउधामी॥ याच्छागी
आतां समस्त तुम्ही॥ अंम्रत यत्नें रक्षावें॥४॥ परं तुजी कोन स
मस्तांसी॥ तो अम्रत हरिल निर्धारेसी॥ यालागी आसुमची न्हैऐ
सी॥ इंदिल जाणी असे॥५॥ ऐकोनि ब्रहस्पतीचीया वचना॥ इंद्रहा
कारि अम्रर गणां॥ युध्य सामुग्रीसी जाणां॥ सुधासरोवर रक्षा
वा॥६॥ आरगा होतांची तरित॥ वसु रुद्र साध्य आदित्य॥ मरुद्

आदि॰ णहिसमस्त। शीघ्रजालेसंग्रामा ७ कवचेंबाणतीरन्नरच आ॰
चीत। टोपसुदळेवज्रमंडित। करिकरवाळसळकत। वीयुध
भेसारिखी ८ चक्रेंशूळपरिघशक्ती। फर्षपट्टिषमुद्गरजाती। गदा ६
पडलाळिताळाली। धाकेंपा। कांपतीगिरिमाळा। ९ येमदंडबाकटि
नटि। तुनिरआवळिपदी। धनुष्यसंजोनीयांमुखी। समुदाये
सौनीचाले १०। अमरतकुळवेबीलबळें। पडिलेंअमरग
णाचेपाळें। जेथेंसंचरावयाअनीळ। शीघ्नोकसर्वथा। ११
दाहिदिशादेउनिनयन। पाहातटेलेगरुउगमन। सुर्यचंद्र
येमवरुण। वन्हीच्यायेरियादि १२ शौनकह्मणेअगस्तु
मती। चौराणीकाचक्रवर्ती। कवणअपराधसुरपती। आ १
चरलारेरुषीचा। १३ जेणवाढउरखीद्भुकोपें। दुसराइंद्रपें
साक्षेपें। करितहोतेलछपें। नीरोपीलेंपाहिजे १४ सौपी

कम्हणेंहोउनीऐका कस्यपऋषिचीयाजनका ॥ संततीका
मनेस्लवदेखा ॥ यागकरितांपुत्रोबी ॥ १५ ॥ रुक्मीनसारसाम
ग्रीसी ॥ साह्येजालेदेवरुपी ॥ शक्रेंपर्वतेंतुल्यरासी ॥ समी
धाच्याआणील्या ॥ १६ ॥ देखोनिअंगुष्टप्रायरुपी ॥ साठिस
हस्त्रवैस्वानरेसी ॥ वीतीमात्रयेकसायासी ॥ पाळणासमी
धालोतुल्या ॥ १७ ॥ खांदिवाकुनिसमस्ती ॥ शनीशनीआ
णीलापंथी ॥ गोष्पदिआपांपती ॥ तैसापुढेंभापला ॥ १८ ॥ पा
यनिसरोनीअवचीतें ॥ अवचेपडिले तयाआंतोतें ॥ चुब
कल्यारवालांयेकमेकाले ॥ काकुळतीशांबती ॥ १९ ॥ हेदेखोनि
लयेकाळिं ॥ इंद्रिहांसपीटानीटाळि ॥ ह्मणेपाळाहोगोष्पदज
ळी ॥ ब्राह्मणकेसेबुडाले ॥ २० ॥ ऐसेजजेदेवदेखली ॥ तया
सीलासावयाचीआतीं ॥ ब्रम्हयानेनोर्मिलेनीश्चीतीं ॥ वीनोदा

आदि ॥ धजिगातें ॥ २१ ॥ ऐसें बोले कारुण्यपाने ॥ श्री० आ०

कृष्ण ॥ २२ ॥ परियांवोनी कोठि रु ॥ संसा
रें न दिसे तारु ॥ तरें पावोनी यां केम्ळावरु ॥ तारकं जाळासक ॥ ६
ळातें ॥ २३ ॥ इंद्रे हांसोनी उपहासीलें ॥ तेणें मानस संतापलें ॥
मग तेथे बेसोनि करितें जाले ॥ तपश्चर्या अतीउग्र ॥ २४ ॥ इं
द्रासी लगरि आणी द्युशी ॥ बळें आगळे ऐश्वर्यनीधी ॥ ऐसा
नी सुरेंद्रिपदी ॥ दुसरा इंद्र अवोलंबे ॥ २५ ॥ देखोनि रुषींचें नीवा
ण ॥ इंद्र धाकें कंपायमान ॥ कस्यपासी जाउनी शरण ॥ रक्षी
रक्षी म्हणतुसे ॥ २६ ॥ कुमर घालोनी यांपाटिं ॥ कस्यप आला
तपस्वीयांनी कटिं ॥ म्हेणे मज वरि देउनि यां दृष्टि ॥ कोप सां ॥ २
डा सावीकहो ॥ २७ ॥ योगप जाणोनी इंद्र पदि ॥ याल स्वापोनी
केला वीधी ॥ तुम्हीं परोनी वीषाद बुद्धि ॥ वीपरीत करुं पाहात

सां॥२८॥ तरि तुमच्या काम पावेसी॥ इंद्र न चळे इंद्रपदीं॥ ऐसी सांगेन बुद्धि॥ ते तुम्ही ऋपेने अनुवा॥२९॥ न करा नीत्री दशाचा इंद्र॥ नपेनी मविारवकोद्ध॥ वीर्यशौर्य बळ समुद्र॥ ईंद्र होऊनि आगळा॥३०॥ ऐसें कस्यप भागवानरुषी॥ प्रार्थूनि मागोनी घेतलें यासी॥ वाढउ रवीळ सुरव संतोषी॥ वरवी पीतें जा हाले॥३१॥ म्हणे तो सउजें तु पुत्र कामापी॥ आमुच्या तपाचें फळ घेलोती॥ जे मनोरथ तुम्हाची तीं॥ तेची व्हावी सीधी तीं॥३२॥ तेणें वरें गरुउ नीधान॥ वेनतां गर्भी मुक्ती केरत॥ नीपजले पुढें जाले कथन॥ ते तुम्ही मागं परिसीलें॥३३॥ ऐसा तो गरुउ माता बळि॥ स्वर्गी प्रवर्त्तला तये काळि॥ पक्षुपातांचीये पुळि॥ मेदाकानि उउळत॥३४॥ ते जाण वळे समस्ता सुरा॥ आवा ह्मणोनी हयारा॥ उातचसवानियरयेरा॥

आदि ॥ ० ॥ धीरशाङ्ग्बोपीती ॥ ३५ ॥ कीं सहस्रादिनकराचा मेळ ॥ कीं ॥ आ ० ॥
उदेला प्रळयाग्नी रे नळ ॥ पक्षभो वसुतां भुगोळ ॥ चक्रीं पडु
गरगरां ॥ ३६ ॥ नरवें देखोनी सगाणी ॥ सुरांचे शस्त्रा पासरे ॥ ६ ॥
पाणी ॥ एका वज्री आणी या दोन्ही ॥ तैसीं चचु सम समीत
॥ ३७ ॥ देखोनि सुरांच्या थाटि ॥ करिते जाले शस्त्र वृष्टी ॥ ग
जनि अती बोभाटि ॥ गगन घुमो लागले ॥ ३८ ॥ तउकभीडि
माळगुडें ॥ चक्रें नराचीं लोहोखंडे ॥ भाले त्रीशुळ इडिपाडे
चेचे म्हणोनी टाकीती ॥ ३९ ॥ हे देखोनी प्रळयरुद्र ॥ कोपे रव
वळला वीहंगेंद्र ॥ म्हणे देव हो तुमचा रिद्र ॥ जरि पातळा वीबु
द्धिसी ॥ ४० ॥ अथवा सारिसहस्त्रगणी ॥ युधीं आलीयां पीनाक ॥ ३ ॥
पाणी ॥ नीर नरवे कुंउ सांडुनी ॥ मदसुदन पातळीयां ॥ ४१ ॥ तरि
मीं कस्यपाचा कुमर ॥ मागें नसरे खगेश्वर ॥ ऐसा जाणोनीनी

धरि॥ लाघव सांडउ रजुं साची॥ ४२॥ हरिहर तोषउनि युद्धिं॥ अरु
छेचने इनसी ऋद्धि॥ गवचिंद ळजो दुबुद्धि॥ लोपावेल कृपातें॥ ४३
ऐसें गजे नीयकुसरि॥ झेपपा लोनी तनो घरिं॥ जेसा त्रळयांती
त्रीपुरारि॥ क्षोभे वीम्वना सावया॥ ४४॥ पक्ष पीटोनिया धरणी॥ म
लीका भरली सुरांच्या नयनी॥ रजें अच्छादिला तरणी॥ कोण्ही
कोण्हा न देखे॥ ४५॥ पाशानी बउाचीये राती॥ परस्परें वीर जाद
कली॥ शस्त्रे सांडोनियां हातीं॥ जातीनी मीस्पद बिसा कीली
॥ ४६॥ ते अवसरिं सहस्त्रनयन॥ आज्ञा पुनि पाठवी ळापवन॥ मे
घपाळे निरजकण॥ शांतसी प्रकरावया॥ ४७॥ आज्ञेने मुसळ
प्रायसैरा॥ मेघीं मोकाळिलीया धारा॥ देखले जाले येरयेरां॥ पु
ढती मारुं लागले॥ ४८॥ दशाघ्नी शतघ्नि सहघ्नी॥ शस्त्रास्त्रा
चा त्रहरणी॥ तीक्षण बाणाच्या रवणाणी॥ वन्हीं वषे लागला॥ ४९

आदि॥ येक म्हणती जीनची घरा॥ येक म्हण तीं शालखंडे करा॥ येक म्हण ॥आ०॥
तीं जाळा पुरा॥ वज्रधारे गीरि जैसा॥ १०॥ येक म्हणती वृषुछापे ॥६॥
वें॥ वरुणसींचरण गावें॥ गोउनी याअजीरक्षवें॥ कोलुकाप
पारवरु॥ ११॥ परिसोनी दिवांची वल्गना॥ गरुडमी सकळा रण
कंदना॥ पक्षवाती वतीं जाणा॥ असंख्यालगावीलें॥ १२॥ येकाउ
ध्वजिउवीचें गगनी॥ येक ठाकीलें समुद्रजीवनी॥ येक व्योमाहुनि
धरणी॥ पउतीउउलीपुनःपुन्हा॥ १३॥ लागतां नखाचा चपेट॥ श
स्त्रास्त्रे होती पीठ॥ चचुहाणीतां रागीठ॥ चुर्ण होती मस्तकें॥ १४॥
हस्तपाद आंगोळीका॥ सउतीजे रूपापादपशाखा॥ केशास्म
श्रु हुचुनी देखा॥ क्षपणीक तेसे भासती॥ १५॥ नीर्जराची दिव्यश
रिरें॥ चुंउघाइशिलजर्तरी॥ घबळरु धीराचे नीपुरें॥ देव गंगामा ॥४॥
जाली॥ १६॥ गरुड मारावयाने हटिं॥ कोण्ही नुपजे धैयपोटिं

अमरगणी देउनि पाठिं ॥ पळते जाले सवर ॥ ८७ ॥ साध्यादिक सह
गंधर्वी ॥ उजु पळाले ते सर्व ॥ धाके रुद्र आणी वासव ॥ दक्षण दिसे
सत्वंधीती ॥ ८८ ॥ आदित्य पळाला पश्चमें ॥ अश्वीनो देव यांचती
सोम्य ॥ म्हणती प्रळय वोढंगम ॥ देवश्रवि आटिली ॥ ८९ ॥ अश्वा
कदरणु कदन ॥ पळन उळुनीमी नीमीषेण ॥ पुरवें जवादि देवगण
येकैयेकै पळाले ॥ ९० ॥ ऐसे देखोनी आकुळ ॥ क्रोधें रचवञ्च वाक्
ताल ॥ दंड पउ ताळोनि समस्त ॥ गरुड उजु धावोन्नला ॥ ९१ ॥ जेणें
केले दंउ भीम ॥ वीश्वाचा प्राण दंउियेम ॥ तेणें ताडीलां वीहंगम
योजके संवर्तली ॥ ९२ ॥ दंउ झेलुनी जयपाणी ॥ नवनित त्रायणी
लीलावदनी ॥ म्हणे वीष्णु कीं केरास्यणी ॥ येम बाधा असेना
॥ ९३ ॥ आतां पाहे जग हिंसका ॥ नीष्ठुरनीर्दया जीवकंटका ॥ तु
झीया छेदुनीया रे मस्तका ॥ अमर करिन वीश्व तें ॥ ९४ ॥ म्हणे

आदि ॥ णीधांवीन्नलावेगें॥ यमसवीला आउरिघे॥ सुर्यसारथीयातें ॥ आ० ॥
संगे॥ निर्वाणिवेळासांभाळी॥ ६५॥ अरुण म्हणे अगा अनुजा ॥६॥
माझ्यास्वामीचीया आत्मजा॥ कृपेनें रक्षी पवीत्र द्विजा॥ ऐको
नी गरुडें सोडिलें॥ ६६॥ पुढें त्रीगुण त्रीसुळधारि॥ हरें ताडिलें
लक्षुनी दुरि॥ वीवेकसाधकें सुवीचारि॥ सावधानें चुकवीलें
॥ ६७॥ कौतुकें सचित धैर्यगती॥ निस्तेज करुनी वोपीतां ला
लों॥ आश्चर्य मानी त्रीगीरजापती॥ बळ आकुल देखोनी॥ ६८॥
हांसोनी म्हणे खगनायक॥ तुझेनी पावलों परमसुख॥ वरद
देती मागें कौतुक॥ पाहों गेलीनी राळि॥ ६९॥ आनुग पासवरु
ण॥ दंभाचारें गोवीला चरण॥ नीर्लभ्रीतेच्या मुखीं जाण॥ ज्ञा ॥२॥
नरवंडें केला साधकें॥ ७०॥ वीरुबु स्मरण जया वदनी॥ तयातें बा
सुं न शके कोण्ही॥ ऐसा नीश्चय करुन गगनी॥ नीवांत ठेलेस

नस्तां ॥ ७१ ॥ वीजचमके जेणे पाउ ॥ तैसा गरुउसे पावे पुढे
अमत लक्षीतां धउाउ ॥ वन्हीं धउके समोवला ॥ ७२ ॥ त्रळई पिस
रि फूलतां लवगत्र ॥ तैसें परिघ ज्वाळ चक्र ॥ गगनीं चुबीत आव
र्त्ते ॥ समीरासी मार्ग असेना ॥ ७३ ॥ हें देखोनिनी धीजो नमें ॥ बु
धीयो जीची स्वधर्में ॥ सुधावरोनी पावकरामें ॥ ऐसा करं उप
वो ॥ ७४ ॥ शरिरिं करुनी अनेलव देने ॥ भरलीं अनंतसरितां
चीजीवनें ॥ तेणें शीपीला त्रळयाजीवनें ॥ जेवी रामे त्रळया
ग्नी ॥ ७५ ॥ यापरिं अनळ करुनी शांत ॥ पुढां संचरे मेदिलपं
थ ॥ तव देखिले आद्भुत ॥ जे कां असाध्य पत्रयती ॥ ७६ ॥ सुधा
वापी कान्हे चक्र ॥ याभोवतें कतरियंत्र ॥ जैसें कुंभकरिस्य चक्र
सहस्त्रधारा वगधगी ॥ ७७ ॥ जयाचे होतां संघर्षण ॥ सहस्त्र
खंउ आतपवन ॥ तीक्षण तेव्हां भयें करुन ॥ वन्हीं काबिल

ओंटि॥० पाला ॥ ७८ ॥ हाचीचुकवोनीयांभवडि ॥ यंत्र धारेचीपरवडि ॥आ०॥
माजीसंचरलातांतडि ॥ सुक्ष्मदेहधरोनीयां ॥ ७९ ॥ चक्रभव ॥६॥
ये नअसतांवेगीं ॥ यंत्रसुखपेहि भागीं ॥ जालाजोतजेसाये
गी ॥ ब्रह्मरंध्रीत्र वेश ॥ ८० ॥ पुढापाहेअमृतानीकरि ॥ चेढच्या
लछेमाहाकर्कोटि ॥ जोजीवपडेयाच्यीयेदवि ॥ तोभस्महोयतत्
काळ ॥ ८१ ॥ तपेंआदृष्प होउनआपण ॥ पारवीभरळेमतीका
कण ॥ उचवोनिसपच्येंछोचन ॥ अंधःकळेनीघेरा ॥ ८२ ॥ मु
रवीआणीनाशाकीनयन ॥ व्याळनीकूतीलेरजःकणी ॥ कुंउअ
नोंताजलरोनी ॥ अमृतमाथांवंदिले ॥ ८३ ॥ रोप्पकळसीपवीत्र
सुधा ॥ संपुर्णभरिलेमुरवमयदा ॥ वदनीसाकीलेआरवीं
दा ॥ कनकाचीयाहस्तकीं ॥ ८४ ॥ यंत्रमुळिनरवसुदलें ॥ चक्र ॥६॥
उपडोनिसांडिलें ॥ मनोवेगाहुनि वहिलें ॥ अमृतघेउनीउडा

ला॥८५॥ गर्जनाकरितजयजयकारें॥ गगनमंडळिचालिला
फेरे॥ म्हणेलोदेवबळिबवीरें॥ सीध्ययावेंसंग्रामा॥ ८६॥ आड्डु
लकर्दमदेखोनीनयनी॥ सन्मुखपातलासारंगपाणी॥ माईकी
क्रोधअवलंबोनि॥ चक्रवेगीमोकळिलें॥ ८७॥ येलयेवांसु
द्रसेन॥ गरुडेंगीळिलेंपसरोनीवदन॥ ह्रदयस्पाचीघालती
जाणां॥ भुषणार्थवोपीलें॥ ८८॥ वीष्णुम्हणेंभलारेभला॥
ग्रासनजालोंमागवहिला॥ अमलप्राशणेंवीणकेला॥ देह
तुझाअक्षरीं॥ ८९॥ गरुड म्हणेंकमळापती॥ तुंवरमागेंकांम
जप्रती॥ देवम्हणेंअवस्पहाती॥ भाष्यवोपीपुढारां॥ ९०॥
गरुडदेतांभाषप्रमाण॥ हरिम्हणेहोरमाझेंवहन॥ दासधर्म
पाळुनीवचन॥ ध्वजस्त्संभीराहावी॥ ९१॥ गरुड म्हणेंसमर्प
बोलें॥ तुलेसेचीअंगीकारिलें॥ भावेंयेउनीवंदिलें॥ पदा

आदि ॥ भुजवीळ्याचे ॥ १२ ॥ लवरद्धी ते पावलिला क ॥ गरुड घेउनि ॥ आ ॥
गेला पीयुष्य ॥ आड धांवीन्नला सरोष ॥ नागागारुढलोकश ॥ ६ ॥
वैरि ॥ १३ ॥ वज्र सोडुनि सव्यहाती ॥ तेजें जैसा तीव्र स्तगभ
स्ती ॥ अरुणानुजें झेलुनियां हस्ती ॥ भंगुनियां होन यरुषीरी
या ॥ १४ ॥ मग इंद्राकारले ह्मणे वचनी ॥ माझें सामर्थ्य पाहेनय
नी ॥ ह्मणोनि पक्षापासोनी धरणी ॥ पर्ण येक सोडिले ॥ १५ ॥
ते कनकपासुनी बंधपत्र ॥ ठसे उमटले चीत्रवीचीत्र ॥ देखो
नी सहस्त्र नयनाचे नेत्र ॥ सांकळ सोदय ॥ १६ ॥ देखोनि हरि
हार कमळासन ॥ ह्मणती याचें नाव सुपर्ण ॥ येपर्ण धरेलीद
त्युर्ण ॥ शालरवंड होय वज्राचें ॥ १७ ॥ पृथ्वी सागर सहित लगी ॥ ७ ॥
री ॥ येक पक्ष अंगातांचे पर्ण चिजगीं ॥ ब्रह्मायुष्य वर्षे विरि ॥ वा
हे राके वीस्मरणे ॥ १८ ॥ येव द्विजयाची आंगवण ॥ यासी जसो

नीचे वळाकण॥ यालागींसख्याकरूनीजाण॥ काजसाधीसु
रेशा॥६९॥ नागवेदखोनीगंधर्वसिवो॥ इंद्रिईछीमीत्रभावो॥ म्ह
णेगरुडाम्हजसीस्नेहो॥ चढताकरिबंधुवे॥७०॥ आणीजेरि
द्याअसेह्मणी॥ तोवरमागेमजलागोनी॥ माझेशत्रुमीत्र
मानी॥ शत्रुमीत्रआपुले॥१॥ गरुडह्मणेहे सहस्राक्षा॥ सर्प
हेतुह्मीमाझेभक्ष॥ हावरवोपीलामुख्य॥ मीत्रमाझालुंयेक
॥२॥ वीषेशाकस्पपाचाकुमर॥ होसीलवडिलसोहोदर॥ दोघे
खेचराचेरइंद्रि॥ नामलियेकदोघांचें॥३॥ म्हणोनीआह्मांसलज
मैत्रीयेकसमानसाजे॥ आतांकाममाझेंकीजे॥ आपुलेंऐसे
ह्मणोनि॥४॥ शक्रह्मणेअगासखया॥ छलीसकुळेंसर्पाचिया
यामाजीलुलेंभक्षावया॥ सलावीसचोपीलो॥५॥ उरलेजन्मेज
याचेंयज्ञीं॥ भस्महोतीहुताशणी॥ यातकाहिंआस्तीकमुनि

आदि ॥ अबतेरधीळ ॥ ६ ॥ ऐसें बोलोनी देवजनी ॥ अहे मीळलेअ ॥ आ०
च्छिगणी ॥ रुद्रिम्हणे प्रार्थनी ॥ वाक्यमासें अवधारि ॥ ७ ॥ तुज ॥ ६ ॥
का जनाहिंयाअम्रतें ॥ कृपेनेउचीत वोपीमातें ॥ गरुड म्हणे
तदर्थीचीत्तें ॥ चींताकाहींनकरावी ॥ ८ ॥ चीत स्थायचि
चीं उद्देशं ॥ आतुंबिसधामीनेतसे ॥ देखुनीदेवीश्वासें ॥ वचन
मासें मानीलुं ॥ ९ ॥ हेंसपलिंवहिलेदानी ॥ ठेवीलें पवीत्र कुशा त
स्तानी ॥ तुवां हरावें तेपुनी ॥ आदस्यागतीस हर ॥ १० ॥ ऐसें
संकेत सांगोनी वहीला ॥ सपसिदनाप्रतीपातला ॥ अम्रत
कुंभ दावीताजाला ॥ परमअल्हाद सकळातें ॥ ११ ॥ गरुडम्हणें
अशौचपणें ॥ असतां तुम्हिं अम्रत कवण ॥ स्पर्शकिरिल
तयापासुन ॥ आदरपलाेइदिताकाळी ॥ १२ ॥ म्हणौनि पवीत्र ॥ ५ ॥
गंगाजळिं ॥ मगाळस्नानसरोनीसकळीं ॥ मगबेसोनीसु

हृदमेळी॥ पीयुष्यपानकरावें॥१३॥ गंगानीरिस्थळनीदेषि
कुषमंउळिं अमृतकळसा॥ ठेवीताजाला पंतागाधीरा॥ द
उनियांसंपती॥१४॥ आजीपासुनीमासीजननी॥ दासीव
दोशापासुनीआरुणी॥ सापक्षयेथंसुयधरणी॥ ऐसेंगजनी
जाणवीलें॥१५॥ सर्पमिरनुनियांवचन॥ हरेसाधीतीसंध्या
स्थान॥ लावोनियाउभयनयन॥ मंत्रजपतीमानसी॥१६॥
तेसंधीलक्षुनियांनीरुती॥ इंद्रियेउनीआदरेंपाती॥ अमृ
तहरिलें केवणेंरिती॥ प्राणजेसाकृतांत॥१७॥ नीयेमसा
रुनीयांव्याचिं येउनीपाहाती कुचस्थळि॥ अमृतनदेखो
निसकळि॥ हाहाकारमाजवीला॥१८॥ गरुडेंठकीलेदेकी
लेपाहिं॥ आलाउपायनचलेकांहिं॥ अमृतठेवीलेतयाठां
दर्भजिव्हाचाटती॥१९॥ तयेदर्भधारकरूनी॥ चीरोंनीजीव्हा

आदि॥ जाल्या दोन्ही॥ तेसाक्ष अप्सापीवरलोचनी॥ लोकदेखती॥ आ०
त्र सद्न॥२०॥ अमल हा पीचें दुःखें॥ दाहिले ते पावकें॥ वैन ॥ ६
तापेंबी वाहोनी सुखें॥ गरुडगेला स्वभ्रमा॥२१॥ सत्तावी
सकुळें व्याळ॥ क्रोधें त्रासीलें वीषाळ॥ जरलीभयें पालाळ
वीलिळ॥ भेदुनियां पळाली॥२२॥ येकत्र करुनी जनक जननी
आपण लागला वीष्णु भजनी॥ इलुकी कथा नैमीषारणी॥
सा पीसांगे शोनीका॥२३॥ हे आख्यान श्रोतें भक्ती॥ पढती
पुढिला परीसवीती॥ तयांतें पावि वाहोनी अंतो॥ वैकुंठा
सीने तगरुड॥२४॥ आणीसपपीसानीकट॥ नाडिं वीषरंबं
ऊंची बाधा॥ ऐसें व्यासाचीया शब्दा॥ वीश्वासीसिमानीजे ॥९
॥२५॥ येथुनि संपले सोपण पुढलीमां डिले आस्तीकारव्या

न॥ तेथे कपेसी नोजावधान॥ सज्जनी दिधलें पालिजे
॥२५॥ इतीश्रीभारतेमाहापर्वणी॥ मुक्तेश्वरगीरातानपणी॥
साहियें मोतीयांची भरणी॥ जोडमाहियकमोतीया॥ १२७॥
इतीश्रीभारआदिपर्वणी॥ गरुडआख्यानो नाम नीरोपणी॥
रावनो ध्यायसमाप्तलु॥ ६॥ वोवी॥ १२८॥ ॥छ॥ ॥छ

श्रीगजाननायनमः ॥ शौनिक म्हणे लोमहर्षणी ॥ मागील
कथा परिसावी श्रवणी ॥ सर्पसत्र दानें तुसी वाणी ॥ वदलेना हि
विस्तारें ॥ १ ॥ तें सांगे निपन्नंग छत्र ॥ जेका आर्जुनरसाचें पात्र
तेणें आमुचे क्षुधीत श्रोत्र ॥ संत सकरिं उदारा ॥ २ ॥ सोती म्हणे जी
अहो स्वामी ॥ संख्यानसे रसपनामी ॥ तथापी अवधान तेमी ॥ अ
नुवादेन अवधाना ॥ ३ ॥ शेष वासुगी ऐरावत ॥ कर्कोटक धनंज
तक्षक कुषत ॥ काळयामीणी नाग कबल अश्वत ॥ आपुनि आणी
पंजरक ॥ ४ ॥ येलापत्र वीमान व्याळ ॥ वीच्छानील गुल मरा सब
ळ ॥ आयकि उग्रक नीरा पींगळ ॥ पानक आणी सुउमुरव ॥ ५
दधीमुरव क्षमा वीमळपीउक ॥ आयुः शरवकोटक ॥ वाल्हरवी
ल्पनीबरक ॥ हे नागल लानापंग ॥ ६ ॥ बाह्यकर्ण हस्तकर्ण मु

आदि॥ दुर्गंर ॥ पींउक कांचिकयेकवीर ॥ वीष्पदंबृवती बील्वपांडु ॥ आ० ॥
र ॥ संवलकिपोतपश्मा ॥ ७ ॥ शंकनक वज्रक कोपनक ॥ क्षेमके ॥ ७ ॥
वर आतीभद्रक ॥ मुत्राकादंत्रा कसीरजोत्तीक ॥ अपराजीत
पुर्णभद्र ॥ ८ ॥ श्रीवहकोरव्य धृतराबू ॥ कुमद कुमदाक्ष कुंठर
जन कुंठर ॥ कुंडोदर मोलोदर कर्कर ॥ शोल्वक वीरजासु बाहु
॥ ९ ॥ पुष्कर शोल्लिपींउ वीर्यवान ॥ पीवर वामुरवर कोणपाय
न ॥ कुसमाउ कली तारकर्दमान ॥ बाहुमुळ कसरूराष ॥ १० ॥
असो कीतीनामसंख्या ॥ जगद केले मुख्यमुख्यां ॥ अष्टसी
द्धयाचालेखा ॥ वीश्वक तस्थीयेजाणें ॥ ११ ॥ पुत्रपोत्र बहुसं
तती ॥ नागकन्यापद्मणीजाती ॥ देवांगणें तुल्यं सुकृती ॥ ॥ १ ॥
भोगपावती नयांचे ॥ १२ ॥ सकळसपांश्रि वसुमती ॥ शेषपू
णीद्र धर्ममुर्ती ॥ धरुनीवीतरागवीरक्ती ॥ नीदयताजालात

याते ॥१३॥ वल्कलवसनेजटाधारी ॥ जीतेंद्रीयनीराहारि
पुण्यारण्यपुण्यगीरि ॥ पुण्यकुहरे वसवीतु ॥१४॥ रिमाउ
यमादगंदमादिनी ॥ दशारण्यपुष्करारणी ॥ निर्मळितेनी
मळिस्थानी ॥ नीर्मळमनें आचरत ॥१५॥ तपश्चर्यातीव्रता
दारुण ॥ देखोनीपातलाचतुरानन ॥ म्हणे कायकामानाम
ने ॥ वांछीतेसांगअनंता ॥१६॥ नागेंद्रह्मणेदेवदेवा ॥ श्रीरं
गनाभीकमळोद्भवा ॥ सुहृदसंगेमासीयाजीवा ॥ वांछीतेस
नावडे ॥१७॥ हेदुरात्माखगहींसक ॥ अधर्मशीळपरनी
दक ॥ नीयकळाहाचेंकौतुक ॥ परस्परेंवाढवीली ॥१८॥ सा
वरिबळिबसापत्नबंधु ॥ गरुडदेवाचीसेवकसाधु ॥ सासी
चाळवीतीवेरसमंधु ॥ हिनशक्तीपामर ॥१९॥ श्रीषेरामाते
नेश्रापीलें ॥ पावकीभस्महोतीवहिलें ॥ तयाजाहरातुनी

आदि ॥ केलें ॥ देहमाझें भीन्नम्यां ॥ २० ॥ तीव्रेतपासमावेश्वान्नरि ॥ ॥ आ ॥
२ शरिंजाळिनीजनीधरी ॥ ऐकोनीलालटेवीळाशिरिं ॥ ना
भीम्हणेवोधाला ॥ २१ ॥ माचुशापाग्नीअनळ ॥ जागुनदीतु ॥ ८ ॥
जअलुमाळ ॥ नपहोउनीराहेअचळ ॥ मीसांगेनयारीती
॥ २३ ॥ मीपाधेउनीधरणी ॥ अक्षईराहेपालाळभुवनी ॥ सर्व
सुखतुजलागुनी ॥ पावीनयाठायां ॥ २३ ॥ तुसंनीलपंजाळें
सतुब ॥ शक्तीदेईनअतीअचाट ॥ पद्मपत्राउनिनीळचु
वट ॥ धरणीराहेतुजमाथां ॥ २४ ॥ आहारासम्हणें त्रैलोक
नाथा ॥ भुगोळबैसवीमाझीयामाथ्यां ॥ ब्रंह्मा म्हणेमहिउ
लत्तां ॥ आदळतीगीरिकुटें ॥ २५ ॥ तेणें प्रळयहोईलभुती
खचती स्वर्गस्थीयाचाळि धा ॥ म्हणुनीतृणाग्रनलागतां ॥ २ ॥
सुगमोपायेंसांगतुअसों ॥ २६ ॥ माझें आज्ञेनें धरये पें ॥

वीवरपाउनदेईकिपंथ॥ तुवांप्रवेशोनी तेथें वरित॥ स्तं
भलोणें तळवरि॥२७॥ करोनी प्रदक्षणा नमन॥ शेषआज्ञे
नेकरिगमन॥ वीवरपानाळांतरिघुन॥ पृथ्वीमाथांवहिली
॥२८॥ सहस्रफणीच्यायेकमणी॥ तयारत्नापरोवरिधरणी॥ य
रीलीजैसीमतीकाकणी॥ नदिसेश्रृंगीमेरूच्या॥२९॥ हरिहर
लोकींचेसकळभोग॥ रिद्धिसीद्धिसहितसांग॥ नीकटच्ये
उनितुम्हेमार्ग॥ पाहाती तोषआज्ञेचा॥३०॥ पुढेंपरमभक्तम्ह
णोन॥ तयावरिप्रसन्नलानारायेण॥ यापरिषलोआपण॥ प
रमहितापसिधीळा॥३१॥ शेषयाउनीगेलीयावरि॥ सर्पी
मीळोनीथोरथोरि॥ वासुगीकेलाराजाधीकारी॥ इंद्रजैसा
रंगणी॥३२॥ सभाकरूनी मगसमस्ती॥ चीतंक्रमतीची ताव्र
ली॥ शापारीबधरीलाराधी॥ म्हणतीयत्नबीचारा॥३३॥ येक

आदि ॥ म्हणती ऋषी काया ॥ धरा नी मेठो जन्मेंजया ॥ सर्पछत्रनक ॥ ओ॰
रावया ॥ उपदेशा करावीचे की ॥ २४ ॥ येक म्हणती होउं प्रयान ॥ ७
सेवेने नोउ नृपान्नेंमन ॥ येक म्हणती रुद्दीजगण ॥ रात्रीनि
द्रीस्त ना उरवावें ॥ २५ ॥ येक म्हणती वीषो दक धारि ॥ मेचपा
उं यत्नावरि ॥ येक म्हणती हस्तनापुरि ॥ सर्पमय करावी ॥ २६ ॥
येक म्हणती द्रव्य सकल ॥ नाशाक संदो ळिंगरल ॥ येक म्हण नो
ती लो भुपाळ ॥ ग्रासुपी तयासा रिरवा ॥ २७ ॥ ऐसी सपमि
रवींची वचनें ॥ येक हि राजा न मानी मनें ॥ म्हणे हे ब्रह्महत्या
मरण ॥ पावली नी श्वयज्ञु तांपी ॥ २८ ॥ अधोवदने वरिमो
ळ ॥ हस्तशाउं ये बाचेळ ॥ हे देखा निस्चय मशील ॥ येळापत्र ॥ ३
बोलतु ॥ २९ ॥ म्हणे भुजंगा अवधारि ॥ शापशा काजे अव

श्वार ॥ तेव्हां मातेचीयामा ॥ भय वीवसीं होतों ॥ ४० ॥ तेवेळि
कानी पडलि वचनें ॥ ते तुसीं ऐ कायेकाग्रमनें ॥ शापपरि
सोनी चतुराननें ॥ तथास्तु म्हणे चे मुखी ॥ ४१ ॥ ते थें अमरेंद्र
सकळ ॥ आवेजोडुन करसंपुट ॥ स्तवनें प्रार्थीला देव श्रे
ष्ठ ॥ पीतामाहा परमेष्टी ॥ ४२ ॥ पुत्री शापुनी करि दहन ॥ तेव्हां
वरी ऋषीसि समान ॥ तीचीया वचनाउल्लंघुन आपण ॥ कीं मी प
दि धले स्वामीया ॥ ४३ ॥ ब्रह्मा म्हणे परयीउका ॥ याच्ये हृदइं वि
सेतदुःख ॥ या लागीं पद दुमासें मुख ॥ होतें संधी म्हणोनि
॥ ४४ ॥ देवसंव्हाराकारणें ॥ अपावरच्या वाधूतें ॥ सहज
मां उला देखोनी मनें ॥ त्यासंतोष मानीला ॥ ४५ ॥ शक्र म्हणे
तुं दिन दयाळ ॥ त्राहीं कं ही कलाम सप्राणी सकळ ॥ श्रव
देव तुझेची बाळ ॥ कृपेने देव रक्षमा ॥ ४६ ॥ तांसोनी बोलेस

आदि॥ कळेश्वर॥ सांगणें न लगे हा वीचार॥ पवीत्र रक्षवयात्र ॥आ०॥
कार॥ पुर्वींचि रचला असेलो॥ ७॥ दबपउलीउतांषनी ॥७॥
श्रेबांरक्षील आस्तीकमुनी॥ ऐसें वदोनी पन्नयोनी॥ पुढ
ती सांगे व्रगटाये॥ ८॥ स्वसा शेषाची धाकुटि॥ जरत्कारि
सगुणश्रावि॥ जरत्कार रक्षीसाटि॥ अंगीकारिलीनी जवधु
॥ ९॥ तीच्या पोटिं जन्मेलु कुमर॥ अस्तीक नामा रुषेश्वर॥ त
पोंतेजे वैश्वानर॥ घडाउत वैराग्ये॥ १०॥ तो रक्षील उमा तुळ
जळतां॥ ऐसें वदला वेदवक्ता॥ तोचीय न तुहीं आतां॥ वी
चारावा मुरव्य हे॥ ११॥ ऐकोनीये लापत्र वचन॥ संतोषले वा
सुगीचें वचन॥ अवघे म्हणती धन्य धन्य॥ श्रेब बीचार लायकु ॥४॥
१२॥ यावरि स्वल्पची काळें करुनी॥ सुरासुरीं समुद्र मंथन॥
मांडिले ते समरश्रापुनी॥ सुत्र केला वासुगी॥ १३॥ काजसंप

द्दळियांसर्व॥ वस्तु लाभे तोषलेदेव॥ तेवेळिं धरोनिभाव
पुढतीब्रह्मसांत्रापीळि॥२४॥ म्हणती स्वामीवासुगीनाम्ना॥ फणी
द्रबकुसाळपातळाकांम्ना॥ याचें हृदरंशील्पतुसां॥ वाचुनी
कवणाफेउवें॥२५॥ याच्या हृतापकेलीयांशांत॥ आह्मासिपा
वलेंकोविउचीत॥ ऐकोनी बोलत्रे लोक्यतात॥ हेम्यापुर्वींचि
कथीलेंअसे॥२६॥ येळापत्रआपुल्यायुक्ती॥ त्याकांवदळ
सर्वांत्रिती॥ तेचीअंचपे धरोनिचीत्ती॥ उपायबोहितसाधा
वा॥२७॥ जरत्कारीरक्षुनीयत्नें॥ जरत्कारुसीभीक्षेसीदेणें
तोआपुल्यारेतदानें॥ आस्तीकारनेजन्मवीळ॥२८॥ तपो
तेजवैश्वान्नर॥ मनेश्वबीमनेसंव्हार॥ ऐसाआस्तीकरुषे
श्वर॥ जळतांरक्षीळसर्वांसि॥२९॥ तयारुषीचाआगमन

आदि॰ काळ॥ येवुन समीप जाणास कळ॥ ऐसें अभय ऐकोनी ॥ आ॰
व्याळ॥ लोटांगणें घालती॥ ६०॥ वासुगी बोले आज्ञावचन ॥ ७॥
सर्प हो रक्षा द्विजागमन॥ जरत्कार हे अभीधान॥ आठवम
नी असों द्या॥ ६१॥ यावरि कौरववंशनृपती॥ पवीत्र राजा परि
क्षीती॥ मृगयाव्याजें वनाप्रती॥ नीघता जाला कौतुकें॥ ६२॥
जैसा त्रपीतामाला पंडु॥ धनुर्धरा माजी प्रचंडु॥ तो सायेशाकी
तीनिरुढु॥ मृगयासी वळस्य धर्मी॥ ६३॥ करि सायक शरासन
पारधी लक्षीन हिंडे वन॥ तरस लगर वराह स्वान॥ बाण
धारि नीवटीतु॥ ६४॥ पुढां कुरंग येकनयनी॥ दुर देखुनि
वीधील बाणीं॥ घायेळ मृग पळता वनी॥ पाठि लागे नृपा ॥ ९॥
क॥ ६५॥ जैसा शंकर पीनाकपाणी॥ यज्ञमृगालें वींधोनि बा

गीं॥ पाठिलागे धावे चरणी॥ स्वर्गरिष्य ज्ञो धीतु॥ ६६॥ ते
सावी धीलाअसतां बाणी॥ वनेउपवनें होउंहरण॥ ज्रजोपा
ठि धांवतांसीण॥ पावतांजाला बहुसाल॥ ६७॥ पुढारेगार
क्षकाचेवंद॥ करितदेखीलमाहावीनोद॥ वेदमुखीचे
श्रवतीवीद॥ नोपयफेणप्रासीती॥ ६८॥ तयासीपुसे नृप
सीजीवन॥ येरुह्मणतीजीपयप्राशण॥ कोजेह्मणतीक्षी
रद्रोण॥ पुढांकरिलीहास्तके॥ ६९॥ तीघोनीभावतेपालेद
वी॥ नवजांतरे पर्णकुटि॥ देखोनीआलातयानीकटि॥ देखे
माहारितपस्वी॥ ७०॥ बैसोनीयां पद्मासनी॥ मनेपवनेउ
समाधीशयनी॥ ह्मणोनीकपाटयमुद्रानयनी॥ आणीमुखीं
माहामोन्य॥ ७१॥ फेणप्रासुनकरितांतप॥ यालागीशमीक

आदि॥१॥ तोपेनप ॥ राजाआला तयासमीप ॥ तापधर्मेंत्रासला ॥७२॥ उ ॥आ॥०॥
भयहस्तेंपीटोनीटाळि ॥ राजाह्मणे ब्राह्मणान्याहाळी ॥ अभी ॥७॥
मन्युपुत्रमीयेकाळीं ॥ परिक्षीतीयथेंपातलो ॥७३॥ ह्मणाकुरं
गवीधीचाबाणी ॥ पळतांदेखीउ असेलनयनी ॥ तोसांगिजे
ह्मणोनी वचनी ॥ रुषी नेमस्तनबोले ॥७४॥ जैसी दारुत्रऽ ती
स्तब्ध ॥ आळिलावीतां नेदिप्रलीराहू ॥ तैसानबोलतांवीषाद
राजामानीमानसी ॥७५॥ वीनाशकाळेंकाषबुद्धि ॥ ऐसीश्रवम
र्यादाअवधी ॥ ह्मणोनीअवीच्यातयासंधी ॥ उदितजालीराया
तें ॥७६॥ मृतसर्पाचिंकळिवरपडिलें ॥ तेंधनुष्यकोटिनेउच
लीलें ॥ केंटिरुषीच्यासुदेलें ॥ परितेंध्यानस्तनेणेतें ॥७७॥ ॥६॥
ईश्वरमायेचाबडिवार ॥ कींपुर्वकर्माचाबळाकार ॥ वीवेक
वंतहिअवीचार ॥ राहाटेवीचारअसतांहि ॥७८॥ मोहोनीया

छाळि लागीरत्नावर ॥ कीं मायामृगो श्रीरामचंद्र ॥ कीं कपटभ्रा
सेंयुधीष्टीर ॥ ढाळिता जालाआदरें ॥ ७९ ॥ कीं रक्तसंचयें अवी
चारा ॥ कीं साहीकक्षोभ लापरमारा ॥ नोरापेक्षचवर्ते आरा
तयाचीया प्रारब्धें ॥ ८० ॥ पडिला शृंगहाणीयासीतरु ॥ नाडिपारखी
नरु ॥ वीवेकसींयुचापोहणारु ॥ कुबुद्धिकुपीं पडियेला ॥ ८१ ॥
तैसापरिक्षीती सुवीदपापरम ॥ तोसतिब्रास्रजालाभ्रम ॥ म्हणो
नी ऐसें आयोग्यकर्मी ॥ करिताजालातेकाळि ॥ ८२ ॥ अनुचीतरा
हाटोनी यांपोर ॥ नगराआलाराजेश्वर ॥ तेवेळिं यारुषीच्या
कुमर ॥ श्रृंगीन वताआश्रमीं ॥ ८३ ॥ तोजमदग्नीसमानकोपी
दुर्वासिउनीसीघ्रशापी ॥ वीश्वामीत्रासमानतपी ॥ व्रतधृजेसा
दुर्लांघ ॥ ८४ ॥ तोसब्रह्मदर्पणाच्यानेम ॥ तोसारुनीद्विजसयम
टकोनीयेतांनीजाश्रम ॥ वाटेसखधारुभेटला ॥ ८५ ॥ यासीं वीनो

आदि॰ ॥ देउ पळांसीलां ॥ तो म्हणे गवनि धरीचीत ॥ श्रृंगि तुसा पवीत्र ॥ आ॰ ७ ॥
पीता ॥ कंठीवाहे त्रावाते ॥ ८५ ॥ ऐकोनी क्षोभला आह्मुल ॥ परि
सां वेरुली पुसे वर्तान ॥ ऋषी ह्मणे गान्पनाय ॥ परिक्षीतीअ ॥ ७ ॥
ला आश्रमा ॥ ८७ ॥ तेणें बोलुवीला वचनी ॥ ऋषी न बोले वच
नी ॥ यापरि गेला कांटि सुदिनी ॥ मग घेतस पर्चिं ॥ ८८ ॥ श्रृंगी ह्म
णे पा बेल केलें ॥ आवडु मरण घेतलें मोळे ॥ हाळुनि हळाहळ ॥ अ
चीत पेपेरो कलि ॥ ८९ ॥ ऐश्वयमिदं चढलाश्रमा ॥ तेणे सत्पुरुषा
चा महिमा ॥ यावरी धर्मचीया धामा ॥ पाठवीन अवलीबें ॥ ९० ॥ ऐ
सें बोलोनी क्रोधेलवकीं ॥ तोय घेतलें नीज हस्तकीं ॥ शापवद
ता जाला मुखी ॥ अती दारुण तो ऐका ॥ ९१ ॥ आजी पासोनी सात ॥ ७ ॥
वे दिवसी ॥ तक्षक दंश मरण त्यासी ॥ अन्यथा मा झीया वचनासी
करूं न शाके हरि ब्रह्मा ॥ ९२ ॥ यावरि शाप वदोनी रागें ॥ आश्रमाआ

त्रावी हें गमचेगें ॥ सर्प काढोनी सवेंगी ॥ उदक हस्तें स्पर्शीलि
॥ २३ ॥ यावरि ध्यान वीसर्जुनी ॥ स्मृती पावला शामकमुनी ॥ व्रतां
त जाणी लक्षामनी ॥ न सांगोनी सर्वज्ञें ॥ २४ ॥ म्हणे जतुचीत केलें
कोपें राजहत्या जो उद्ली शापें ॥ राहो टिमाली मन संकल्पें ॥ काय
येकन करि त्राणी ॥ २५ ॥ नीदानी देकमे जी तुकें ॥ मनुष्यापासुनी
च पावती लोतुकें ॥ म्हणोनी वीचारें नरसार्थकें ॥ भुतद्रोहो न क
रावा ॥ २६ ॥ वीश्व हें अवयेव आपुलें ॥ तो हिंकेलियां आपण केलें
ऐसें ज्ययासी साच कळलें ॥ तोची येक जगदात्मा ॥ २७ ॥ पराचे अ
पराध करणें क्षमा ॥ हे चौभाष तपीयां आला ॥ क्रोधें धरी लीयां
क्षमा ॥ न क्षेम होती साधनें ॥ २८ ॥ प्रजापाळक पवीत्रमुती ॥
ऐसा राजा बीवेकमुर्ती ॥ श्रापीला हे पुढत पुढती ॥ खेद वाटत
से मज पुत्रा ॥ २९ ॥ दशा ओलीयां समान नृपती ॥ ऐसें बोलती म

आदि० ॥ न्यादिश्चती ॥ वीषेशलापरिक्षीती ॥ पुण्यश्लोकधर्ममि ॥ ७० ॥ रा ॥आ॥
जे करिती द्विजपालण ॥ यास्तव नीपजती सफळ यज्ञ ॥ तेणे दे ॥७॥
वसंतोषोन ॥ पर्जन्यालें वर्षती ॥ १ ॥ तेणें ओषधी वनस्पती ॥ बहु
धान्ये प्रसवती ॥ यास्तव सकळ भुतें जाली ॥ हापें धर्मरा
याच्या ॥ २ ॥ आहींजो दिल्या सुकृत धन ॥ राजा स्वतंत्र वीभागी
जाण ॥ म्हणे नीशापदेण प्रारब्ध ॥ परम अल्हाद आमुतें ॥ ३ ॥ म्ह
गी म्हणे तात स्वामी ॥ होणार बळीवंत जाणतुसी ॥ आश्चाल
क्रोधीयादुनमी ॥ शद्ध ठेवा कवणांतें ॥ ४ ॥ राम कवीचा रिक्षा
पण ॥ अन्नपानव्हेमगी वचन ॥ आतां सांगोनी सावधान ॥ रा
जा केला पाहिजे ॥ ५ ॥ ऐसी वीचारुनी चीत्तीं ॥ गौरमुख नाम शीष्य ॥८॥
सुमती ॥ वर्तान्त सांगोनी तयाप्रती ॥ भुप भुवनां पाठवीला ॥ ६
तेणें सांगुन गजसकया ॥ प्रवेसोनियां महिंद्रालया ॥ अवलो

कुलीयांरावेंछुया॥ आसीवदिन म्हणेन्वी॥ ७॥ जनेंस्वरेंजोडिला
हस्ती॥ भुसुरनमी लावीनयभक्ती॥ रत्नपीठासनीतयाप्रती॥ अ
र्घ्यादरें गौरवीला॥ ८॥ अंगीकारोनियांसन्माना॥ म्हणेगाराजसुजा
ना॥ शाम ऋषीच्याबोलीच्यावचना॥ सांगोतुतेपालक्ला॥ ९॥ श्रे
रित्याअसतांदबधारब्धें॥ आश्रमाआलासीमृगयानंदें॥ तेथें
अनुचीतअप्रमोदें॥ आचरलासीजेंकांहीं॥ १०॥ तेण्याकेलेंस
कष्टीहृदयेमा॥ परिपुत्रमाझाभृंगीनामा॥ तपोतेजेंक्रोधघृतीमा॥
नसाहेचीतयातें॥ ११॥ शापकवतिंसुजाळें॥ दृढ दिल्हेंआयुष्य
मुंळेंवडीचीमुळें॥ ऐकलांसवसुरवाचीफळें॥ भस्महोतीये
कदां॥ १२॥ सप्तमदिवसाचीयेअंती॥ तक्षकदंशाचीयेघातीं
मृत्युपावोनीसदनाप्रती॥ वेचम्भुतांचेंजासील॥ १२॥ अन्य

॥दि॥ धाकरावयायदापीं॥ हरिहरब्रह्मयाचीशक्ती॥ आज्ञाक्रमा ॥अ॥०
सीयेमती॥ आणीब्रह्मयाचीयेगमनाहे॥१५॥ तथापीसाव ॥७॥
धहोरबिरे॥ तक्षकवीषबाधापरिहरे॥ तोचीयत्नबहुप्र
कारें॥ साधीयेरेसाधीकां॥१६॥ ऐसेंसांगोनीजातांजाला
राजाचीतार्णवीपडिला॥ तोंहिधैर्येगोरवीला॥ गोरमुख
म्हणुवचनी॥१६॥ श्रामकचरणीमाझेंमोळ॥ ठेवीलेंसांगस
हेस्तवेळ॥ माझीयाअपराधाचेंफळ॥ यकुनिकेलेंपाहि
जे॥१७॥ सुफलदोषेंपावलोंव्यसन॥ तथापीदिनावरिक
राकरुणा॥ तरिंपरलोकींतरिंगहन॥ कल्यानालेंपावेन॥ ॥९॥
॥१८॥ असाजैसेंबोलउनिद्विजा॥ पाचारिलेप्रधानप्रजा॥
पश्चात्तापानळेंराजा॥ संतापलाबहुसाल॥१९॥ म्हणेहोण

रद्दबकर्मी॥ अपमानीचें ब्राह्मणत्तोमा॥ आलुउलोमर
णधर्मी॥ अकस्मातयेकाळिं॥२०॥ केलीयाकर्माचा ब्राह्म
वो॥ज्याच्या हृदरिं नुपलेपाहालें॥ तोचाउब्रीर्यें दिलो॥जन्मेलो
ऐसाजाणावें॥२१॥स्वासटाकावयापुरता॥ नाहिंअवका
शतहता॥ कवणसाधणसाधुंजालो॥ मोक्षपंथाजाव
या॥२२॥ कवणमेठेलमालानुभावो॥ कवणप्रगट होइल
देवो॥ कवणतीर्थकिंवणठावो॥ टाकल्याआरिबनालळे
॥२३॥ नाहिंऐसातोडिलागुरु॥ जोमस्तकीटेउनीअभयक
रो॥ करिस्वरूपसाक्षात्कारु॥ देहाभीमाननीरसुनी॥२४॥आ
चीली नाहिं देवदेवता॥ जेवोदिधांवाधांवकरिता॥ सर्वभ्रि
वोउवीआकांता॥ ऐसामीत्रलिंअसेना॥२५॥ज्ञानेनासीम
ननोमळ॥ ऐसेंकोणतीर्थनीर्मळ॥ आलळोंन राकेम्हस

आदि॥ काळ॥ ऐसा योग हितु हि म॥ २५॥ आंतां धेयची येकसांव ॥अ॥
रे॥ प्रारब्ध न सुके निजनी धरीं॥ आपुलेंन वीचारें चतुरें॥ चीत्त ॥७॥
रारवणे स्वस्थानी॥ २६॥ पाहि मोरे मन वीचारा॥ तरि काय
उपदेसील दुसरा॥ गुरु केलीया हरिहरां॥ बहिर्मुख बोधेंन
॥२८॥ मी आत्मा अवीनासी॥ देहतंव नेश्वयनीश्चयेसी॥ आ
तां चीन्मय सम्रा सोयासीं॥ कीं वाचलें असो प्रालब्धें॥ २९॥ मा
झीया अनुभवली नीधांना॥ सांडिलें देह सांडिल जाणों॥
लेवर पडो हो मत्स स्थाना॥ कीं संचले तैसेंची॥ ३०॥ परिया
उभयासं मधा कडे॥ पाताळांवर पाउ होईरी कडे॥ जन्मम
याचेसां कडे॥ जीव जउनसतेची॥ ३१॥ ह्मणोनी शरिर ॥१०॥
संमधा कांहिं॥ मज सर्वथा नाहिं नाहीं॥ मी अनादि स्व
रूपाहिं॥ सर्वसाक्षी जगदात्मा॥ ३२॥ ऐसी घेउनी यां आपु

ल्पा मन॥ वीवेक आणी जे समाधान॥ हे चीयोगीयांचीस
र्‍हा॥ वेदांतची बोलती॥ २३॥ नव अकस्मात ज्ञानाकी॥ जगठ
जाल्ला श्रीशुक॥ करि भगवंताचें पुस्तक॥ ऐकें म्हणें नृपव
य॥ २४॥ रायेसा बांगी अभी वंदन॥ केलें शोउ शोपच्यारें पु
जन॥ यकाग्र करोनी यां मन॥ श्रवण करिता लो जाला॥ २५॥
श्रीशुख मुखें श्रवण केलें॥ ते अजमननें उपेगा आलें॥
नीज ध्यास पावतें केलें॥ साक्षात्कार पर्यंती॥ २६॥ श्रीभा
गवत जालें र्‍यसि संधी॥ स्नान दाने करूणे कनीधी॥ हे कयो
गेंद्र द्वादशस्कंदि॥ अनुवाद ला परमार्थी॥ २७॥ अठरासह
स्त्र वीष्णु चरित्र॥ परमार्थ रसाचें पीयुष पात्र॥ श्रवण सु
कार्‍येंपवीत्र वगात्र॥ वीश्व श्रोत्र नीवावया॥ २८॥ असो तेमा

आदि॥ रतचीऐका॥ त्रधानध्वजानरनायेका॥ रक्षीतेजा लेयाकौ ॥आ०॥

तुका॥ अतसिज्जनीपरिसीजे॥३९॥ इतीश्रीभारतआदिप ॥७॥

र्वणी॥ कथास्वर्गलोकक्वतोवणी॥ श्रवणाचीमनेंमुक्तेथ

रवाणी॥ मुक्तीदेफळश्रोतीयां॥१४०॥ इतीश्रीभारतआदिपर्वणी

आस्तीकाख्यानोनिरोपणी॥ परिक्षीतीन्नामरसं चरनोझापमोर

नी॥ सप्तमोध्यायसमाप्तहो॥ आध्या॥७॥ वोवी॥१४७॥ ॥श्री॥

॥११॥

४४

श्रीगणेशाय नमः श्रीसरस्वत्यै नमः ॥ आसवी ईश्वर प्रजाप्रधानी ॥ ऋषी
ब्राह्मण तपोधनी ॥ राजा रक्षी जे परम यत्नी ॥ कवणें परिते
ऐका ॥ १ ॥ गंगनद्यु बीलस्तंभा वरुते ॥ उपरि काष्ठ हनी
मीलिनी रुते ॥ राजा रक्षीला लेथे ॥ त्राण जेसें ब्रह्मांडा ॥ २ ॥
हळपेणें आवडिल अर्थाति ॥ वीरस्त्री मन सदा ईंद्रीयाते ॥ स
यशील दृढ नीयेमाते ॥ रक्षीले सारक्षीला ॥ ३ ॥ औषधें मु
ळी कामंत्र यैंत्रे ॥ भुज सुवर्णला उपत्रे ॥ सुत्र रक्षा वयाग
रुउ स्तोत्रे ॥ स्तंभा वरि बांधीली ॥ ४ ॥ जपा बेसवीले ज
पी ॥ तपश्चर्य मांडिली तपी ॥ व्रतारंभी मन संकल्पी ॥
नव सबहु तीन वसीले ॥ ५ ॥ अशुद्ध शेवा लीं गावणी ॥
ब्राह्मण घातले अनुष्ठानी ॥ राजा रक्षा वया नाना ॥ यत्न

आदि ॥ केल्यासमस्ती ॥ ६ ॥ संभवेबीत असंख्यात ॥ प्रधानसे ॥ आ०
नाजनसमस्त ॥ रक्षीतठेलेजेथें पंथ ॥ पींपळीकेसरेन ॥ ८ ॥
॥ ७ ॥ सप्तमदिवसहोतांप्रास ॥ मालफाकलि प्रीथ्वीआं
त ॥ देशवासीजनसमस्त ॥ येथेंनेजालेबहुपंथीं ॥ ८ ॥
कस्यपनामा धन्वंत्री ॥ औषधमंत्रशीद्धसामग्री ॥ चेउ
नीप्यालीलाहरेंकरि ॥ राजाप्रतापेंजीवावया ॥ ९ ॥ म्हणे
जोजगाच्याप्रतीपाळीता ॥ साच्याहोइनिमीप्राणदाता
कीर्तीधर्मआणीअर्था ॥ श्रेयमीलिपावेन ॥ १० ॥ पायल
गेन लागेधीती ॥ पंथक्रमीं ऐसीयेरीती ॥ पुढें देखीला ॥ १ ॥
कपटमुती ॥ ब्राह्मणवेषेंतक्षक ॥ ११ ॥ सर्पवीच्यापथि
नद्याठ ॥ माजीआचार्यहिश्रेष्ठ ॥ वेशधारिमाळपापीब

राजहीसेचालीला॥१२॥ सवरा मनकस्यपाचें॥ देखोनी

उरगीनकलिसाचे॥ ह्मणतो श्रेबहो घ्या अमुच्चें॥ आसीर्व

चनयेकाचि॥१३॥फणींद्रपुसे ब्राह्मणस्वामी॥ बहुलवैंबग १७

जातसां तुम्ही॥ कवण कार्य कवणगामी॥ स्वापकींवाप

रमार्थ॥१४॥ कींबोलाउं पाठवीले॥ कींवा गमन सहजाची

लें॥ सांगोंयेतरि सांगीतिलें॥ पाहिजे आसायेपार्थ॥१५॥वै

द्यधन्वंतरिगुणीया॥ ह्मणे जाणेगजसाकाया॥ मलहंसन

संग्रामराया॥ यापरिहारा कारणें॥१६॥ तक्षक भयाच्याका

ळज्वरा॥ स्पर्शला असे कुराजशरिरा॥ तेमी करावयावी

ज्वर॥ मंत्र औषधेने तसा॥१७॥ तक्षक ह्मणे तक्षकुवीरव

उतरियां असा ब्राह्मण तीलाच॥ तेपरिहरिसी कौतुक

आदि॥ केवीं साचार मानावें॥१८॥ तो म्हणे अतीत दावीन वीश्वा॥ ॥आ०
तक्षक वीखाचा केवळ तुळा केवा॥ म्हणे ऐसें आसी देखीं वा॥ तेवीं
आसीन वीषबाधा॥१९॥ पर्वताचें गुरुत्व गहन॥ दंभोळ धा ॥८॥
रापा करी शान॥ मंत्र दितें से वीष छेदुन॥ वांचवीन नृपातें
॥२०॥ संकटिकाळीं कवीय स्मरण॥ दरिद्रपाश्वीं चि लोंग
चन॥ दोषनावती हरिकीर्तन॥ तेवीं नाशीन वीषबाधा
॥२१॥ पडिला नाहिं मासी याद दावि॥ तवचीत तक्षक भयाची
गोबि॥ चमत्कार दारववीन दावि॥ अमोघ मंत्र वीद्येचा
॥२२॥ रोगीयां दुःखें संकटिं आं उदेलों॥ तें क्रुपेने पाहिजे ॥२॥
सांभाळीलें॥ हेची वीद्येचें फळ बोलीलें॥ पुण्यपुरुषें शा
स्त्रार्थें॥२३॥ देखोनी बाळाच्या पुरुषार्थीं॥ रहस्य सांगणे

असेतुतें ॥ तेमगपुढें अनुवादें ॥ २ ॥ ह्मणोनि न्यग्रोधय
नस्पती ॥ वृक्षकें मुळस्पर्षलां दंती ॥ त्रळयत्वाळा धउकोनी
धीती ॥ भस्मजाला ह्मणाधी ॥ २६ ॥ उष्णातासारळीयां देख
वैद्यें येकवठली तेराख ॥ अभीमेत्रीतां ना कालीक ॥ वरुप
नीनीघाला ॥ २७ ॥ पाहुतअसतां तेचक्षणी ॥ शाखोपशा
खीफळेपानी ॥ वृक्षवीस्तारिलागगनी ॥ शंकुलनीडासमे
वेत ॥ २८ ॥ चमत्कारुनीमाहाव्याळ ॥ वारंवार डोलवीमोळ
ह्मणे धन्य तो गुरु प्रबळ ॥ जेणें ऐसी वीद्या दिधली ॥ २९ ॥
आतां गुणीयाळासीरोमणी ॥ येथार्थसांगमजलागुनी
सकांमकीवा नीःकाममनी ॥ जीवउंजासी न्हपाले ॥ ३० ॥ रा
जाब्रह्मशापासी भुन ॥ क्षीणायुषी जाणती श्चीत ॥ विद्या

आदि ॥ वीयेंनि करि व्यर्थ ॥ जो उल्लंघी येना न दवडि ॥ २१ ॥ रायापासुनी ॥ आ०
फलाशा मनी ॥ तें मी पुरवीन अनंत गुणी ॥ तुरंगम लातें सोड ॥ ८ ॥
नी ॥ परतें वेगीं सुजाण ॥ २२ ॥ ऐकोनी सर्पमुखीचें गो बि ॥ ब्री
लेण दिव्यज्ञान दृष्टि ॥ पाहे तें वयेथार्थ पोटि ॥ जाण वल्लभ
वीर्ष्यार्थ ॥ २३ ॥ गतायुषी राव निश्चीत ॥ मीं कां वीर्या करूं व्यर्थ
कां द्रव्य पुरत निःस्वार्थ ॥ अचस्य जाउं स्वस्थाना ॥ २४ ॥ मनास
णेग नाथा ॥ गृहस्त आसां कुठंबता ॥ दरिद्र सतुल्य उसरि व्य
था ॥ ये संसारि असेना ॥ २५ ॥ दरिद्र जीतची प्रेत जाणा ॥ दरि
द्र योग्यता समान त्रण ॥ दरिद्र वीदयेने समान द्रोणा ॥ सुपदें
श्लुनी दवडिला ॥ २६ ॥ दरिद्रें उदास पुत्र दारा ॥ दरिद्रें सुहृ ॥ २ ॥
दृपा टिमोरा ॥ दरीद्रें नेघ पेयधी बीर ॥ राणो राणभं वडिले
लें ॥ २७ ॥ दरिद्रें श्रेब कमठि वेसी ॥ दरिद्र परमार्थ जनाचीद

सी॥ दरिद्रिगांजीले वन तापसी॥ धनीकद्वारा धांवली॥ ३८

उपकार ळावा निन्पनाया॥ दरिद्र राचुऱ्या करणें चाला॥ कीं

बहुत अर्थ स्वाचा॥ लागीं जालीं ये पार्थ॥ ३९॥ तक्षकम्हणे मा

झीया धना॥ मर्यादा नाहिं ब्राम्हणा॥ ने ईशिरिं आगवना॥ प

ईईछि आपुलिया॥ ४०॥ म्हणोनि पृथ्वीं गर्भीचिं बीळ॥ उघडोनि

दावीलें समुद्रातुल्य॥ कनक आणी महिमोळ॥ रासी भरली

अपार॥ ४१॥ पन्नगसेवकांचें शीरिं॥ माउुसा देउनी सहस्त्र

वरि॥ पाउनी ब्राह्मणांचे घरिं॥ यावें ऐसें आज्ञापी॥ ४२॥ देउनि

रत्नाचे अलंकारी॥ स्वदेशा धाडिला धन्वंतरी॥ पुढें तक्ष

क सहपरिवारि॥ हस्तनापुरा पातला॥ ४३॥ सुर्य पावला अ

स्ताचळा॥ साधुनियां ऐसीया याकाळा॥ सुर्यसि म्हणें अस्ता

आदि॥ चळो॥ म्हसससमयोरायाते॥४४॥ ब्राह्मण वेरपु तुह्मी सकळी ॥आ०॥१
सीघ्रजावें रायाजवळी॥ पत्रीं पुष्पी दिव्य फळीं॥ माहाप्रसाद ॥२५॥
भेटवा॥४५॥ आज्ञा मागोनी नरेंद्राते॥ सत्वर जावें स्वरथा
ते पुढां प्रवर्तले तें तुह्माले॥ जाणवेउ सहजची॥४६॥ आम्ही
दुनिवीशाळ तनु॥ आपण जाला कोठक लनु॥ फळ गभीरीचा
ज्ञानप्राणु॥ न्यासाव यानृपाचा॥४७॥ छ्रतीस ब्राह्मणाच्या वेरा
धरोनी करिती वेदघोष॥ तपोवनीचा माहातापस॥ रद्राक
रूपालले॥४८॥ आलेस्तंभालयानो कटिं॥ देखली मंत्रवीस्थे
चीयेथाटि॥ गारुडविद्या तेम्हवि॥ पंचाक्षरि संभावले॥४९॥ ॥४१॥
गंदकमीषव आणी तपी॥ प्रतीज्ञा करूनी बैसले जपी॥ तया
ते देखोनी सर्परूपी॥ हास्य करिती परस्परें॥५०॥ नृपा जाणवी

आदि० लीत्रधान ॥ उरिल्लतीर्थींचेतपोधन ॥ पालटेंअसतीजीद ॥ आ० ॥
र्शणि ॥ इच्छीतालीस्वामीचें ॥ ९१ ॥ येरेंपाचारिलेंजवळिकेंफ ॥ ८ ॥
ळेंदर्भेंनीपेदिकें ॥ प्रसाददेतांपैंहस्तकें ॥ मस्तकावरिवंदि
ला ॥ ९२ ॥ त्रयुस्थानीअभीवंदुनी ॥ गंधपुष्पदक्षणादांणी ॥ ब्रा
ह्मणगौरउनिवचनी ॥ बोळवीलेस्वस्थाना ॥ ९३ ॥ ममअमास
मेंत्रययात्रेचेबळें ॥ मीत्रासबोलेगदारोळें ॥ तापसीआणीलें
फळें ॥ नव्हेसमस्तस्वीकारुं ॥ ९४ ॥ पवीत्रपक्वेंआणीसुवासें
भरलापीयुष्याचेंनीरसें ॥ सोअप्रसादसेवीतांनीरुपें ॥ दोषदु
रतआमुचे ॥ ९५ ॥ सकळवीभागवोपीलापंक्ती ॥ स्वकीयभाग
घेतलाभक्ती ॥ जयामाजीतक्षकाचीवस्ती ॥ तेफळहातांपावले ॥ ९ ॥
॥ ९६ ॥ फोडोनीअंतरजवन्पाहाळें ॥ मास्तारिदरचेकीटकआले

घेउनि साक्षेपें करतळीं ॥ दाखवीत असे सवतीं ॥ ८७ ॥ अंगजया
चें ताम्रवर्ण ॥ काजळ जैसें काजळवदन ॥ पाहुनि म्हणे ऐका वच
न ॥ जे वाग्देवी अनुवादे ॥ ८८ ॥ सप्तम दिवस तो लोटला ॥ तक्ष
क भयाचा वीटाळ फिटला ॥ रुषीनें शापीले या हि बोला ॥ करू
सा चार थोउनें ॥ ८९ ॥ कीटक आंबोनी तक्षक ॥ ग्रीवा स्थानी
स्पर्शुं सुखा ॥ रतलें केनी हीं भृंगीचीया वाक्या ॥ जाणो साचार फ
ळलासें ॥ ९० ॥ म्हणोनी कीटक लावीलां कंठी ॥ सुधुःकार मोला
फुफाटी ॥ काळसर्पें धीनली आटी ॥ मृत्युफासो सारीखवी ॥ ९१ ॥
नारा की धुम्राचे कलोळ ॥ मुखीं धावली माहाज्वाळ ॥ नीमीष्य
मा जी माहा व्याळ ॥ होउनी ग्रीवा वेढीली ॥ ९२ ॥ उत्पात कोसि
पलाले आहे ॥ येक पाहातांची जाले प्रेत ॥ येक लंपतां लोलीमु

आदि॥ छीलि॥ येकोटांईउ उथचे॥ ६३॥ कंठि झोबलां कउ कउ।टि॥ च्या ॥ आ०॥
काउ ठल्या घउ घउ।टिं॥ नगरवासी कोटयान कोटि॥ भयें लंघीती
दशादिशा॥ ६४॥ धैर्येपरतोनी पाहातीदुरि॥ नवअर्धशरिग ॥ ८॥
गनोदरि॥ अर्धपिसरलें पृथ्वीवरि॥ वीषाळकाळसर्पाची॥ ६५॥
पस्मवर्ण माहाभीम॥ भेदितजातसे माहाव्योम॥ प्रळयमेघ
गर्जेनैशेम॥ चर्चराटें गजलु॥ ६६॥ इंद्रधनुष्यासारिखागग
नी॥ जालालोक देखलीनयनी॥ हाहाकारसकळवदनी॥ हृद
यपीटिलीहस्तकें॥ ६७॥ वीजपडोनीभंगीलातर॥ तैसानीमा
लाराजेश्वर॥ रुषी म्हणती अनर्थघोर॥ नाहिंऐसावर्तला
॥ ६८॥ राजदेहउजपरिकाधम॥ वीषानळेंजालेंभस्म॥ क ॥ ६॥
ल्पांतसामयासारिखेंपम॥ तेगमलें तेकाळिं॥ ६९॥ बापब्र

ह्मशापाचीथोरि॥ राजाभस्मजाला शरिरिं॥ जाणपुरुषहोसं
सारि॥ ब्राह्मणक्षोभन घयावा॥ ७१॥ ब्रह्मशापें श्रीकृष्णास
हिल॥ यादवकुळासीजालाअंत॥ ब्रह्मशापें भस्मसुत॥ का
र्तवीर्यविश्वासी॥ ७२॥ ब्रह्मशापें शक्रसंपती॥ पडलिसमुद्रा
आतोली॥ ब्रह्मशापे देउ कनृपती॥ परिवारेसी भस्मजाला॥ ७३
कपीलशापें वेश्वानरें॥ सगरजळता वरुषेरुषेश्वर॥ भगीर
थीतुभक्तिं तुबानीहरें॥ गंगादानेंउद्धरलें॥ ७४॥ ब्रह्मशापें
सर्पवनंउरगा॥ शरउदेह नगनरेंग्रा॥ ब्रह्मशापेंमुख्य महेषा
लिंगपतनीनीधरिं॥ ७५॥ श्रोतीयातेनमस्कार॥ वक्ताकरिवा
रंवार॥ ब्राह्मणक्षोभेलोप्रेकार॥ नापरावाकोण्हीहिं॥ ७७॥
असोब्रह्मशापेंदेरवा॥ परिक्षीतीगेलावीष्णुलोका॥ पात्रजा

आदि॥ ल्हेंदु:खशोका॥ प्रजाप्रधानसमधी॥७८॥ मीळोनीरुपीग ॥आ०
णधार॥आप्तमंत्रीवीवेकचतुर॥राजपदिंराजकुमर॥अभी ॥८॥
शेकीला तेकाळिं॥७९॥जन्मेजयराज्यासनी॥संस्थापीला
बाळपणी॥प्रबुद्धजालादिनोदिनी॥चंद्रवदेसारिखा॥८०॥
पुर्वजिपुण्यपुर्वपुण्ये॥सत्संगतीसद्भावनामने॥स्वधर्मपंथे
वर्तेजाण॥सीद्धहोतीबोलेंगण्या॥८१॥सकळविद्याकळासहि
त॥बत्तीसलक्षणीसाळंक्रत॥वीवेकन्यायेंयेपपूरुषार्थीव
सतातालायापासी॥८२॥वलबंधजालीयावरि॥वीवाहवी
चारपरिक्षाचतुरि॥सुवर्णनृपाचीकुमरि॥अववपुबमांया
नावें॥८३॥आतयाणम्हणवीधी॥वरितातालावण्यवी ॥७॥
नीधी॥आदणवोपीत्यासंमधी॥पैंनयदिवेगळिया॥८४॥
दासदासीवारणरथ॥आसंख्यवाजीसाळंक्रत॥शकुंठरवी

बबाळिवंत ॥ श्वेत त्रयुलें वष भाची ॥ ८५ ॥ सवस सुदोन
धेनु म्हैसी ॥ सुवर्ण दिव्यरत्न भारासी ॥ नोवेदि तया कुरुराया
सी ॥ कासीश्वर त्रलापे ॥ ८६ ॥ वपुब मेंसी पुरवीजत ॥ सरोव
रि त्रकुळक्रीडा करित ॥ पुररव्याउ वेसीयुक्त ॥ लेसीया शोभा
शोभती ॥ ८७ ॥ त्रलीरूपें कंदर्पमुती ॥ कुरुप्रवीरळा होती ॥ वपु
बमा अक्षय प्राप्ती ॥ वहतु भेसी रमोरमण ॥ ८८ ॥ पंडु नृप तुल्य
पुरुषार्थी ॥ धीम्र्वीवीश्वा लीलकीर्ती ॥ जन्मेजया पवीत्रमुती
राज्य पालवी स्वधर्मे ॥ ८९ ॥ सुढा केसी वर्तली कथा ॥ ते आ
णवी श्रवणपंथा ॥ शौनकादि रुषी समस्ता ॥ सो सी सांगे आ
दरें ॥ ९० ॥ इति श्री भारत आदिपर्व ॥ साउीत गंथ कसयिगर्व
अपुर्व हि अलोगें वेअपुर्व ॥ दोष दाला कअवधारा ॥ ९१ ॥ श्री
दत्ता श्रीपयभ्रमर ॥ मुक्तेश्वर कवी कींकर ॥ सज्जनाचीओम

आदि॥ यकर॥ कृपा कौतुक वदावया॥ १२॥ इति श्रीभारत आदिपर्व ॥आ॰॥
णी। परिक्षीतीनी वचन नाम नीरोपणी॥ जन्मेजय परस्वामी रोके ॥८॥
करणी॥ अवघ्नो ध्याय समाप्त ला॥ अध्याय॥ ओवी॥ १३॥

॥८॥

श्रीगणेशायनमः॥ शौनीकादिरुषेश्वर॥ नैमीषारण्यवासीयोर॥ तपसंपतीयोगेश्वर॥ प्रश्नकरिताजादरें॥१॥ म्हणतीलोमहर्षणकुमरा॥ वक्तीयामाजी तुं रेधरा॥ कथा अपुर्वविस्तारा॥ वीषदसांगेआमुतें॥२॥ कैसेंआस्तीकाचेंजननजात्रीसर्पकुळाचेंरक्षन॥ केवढेसामर्थ्यवंतब्राम्हण॥ जेरुवीजतेयोगी॥३॥ कैसीमंत्रबीजेंतेजागळि॥ पाताळपेठारियाचेसगळि॥ उसळोनिसर्पचीवढाळि॥ कुंडिपडउलेंआपसया॥४॥ हेचीसांगेसवीस्तर॥ अवधानेंमुकेलोंअसेफार॥ तुंवसौसीकरिनमस्कार॥ सांगतांहोयसंतोषें॥५॥ जरत्कारुतपश्वीथोर॥ भ्रमतअसतांदेशांतर॥ गर्ते माजीआपुलेपुंत्रेपीतर॥ अधोवदनेंदेखीले॥६॥ तीं हेंआ

आदि ॥ इनेले नेमीलादेख ॥ वंशावाद नीज अवराक ॥ तेणें अ सां ईभ ॥ आ ॥
लजोक ॥ ग्रासळोंतु पैआसी ॥ ७ ॥ यालागीं दारा पीं आपण ॥ १ ॥
करितअसलों पृथ्वीपलारुण ॥ राजेनी ऐसें वचन ॥ जा
णवीलजगालें ॥ ८ ॥ जरहारिनामें परिपाठिं ॥ तेमज याची
भीथ्येसाठिं ॥ कन्याअसेलजयाचीयपोटिं ॥ वचनका
नीऐकलां ॥ ९ ॥ मींवृद्ध आणी द्रव्यहिन ॥ देवांनराशेअन्न
वसन ॥ आह्मांभंगीलाजाईन ॥ सारुनियां ताकाळिं ॥ १० ॥
देवलोकाआणीभुलळ ॥ शोधुनि शोधी सेपालाळ ॥ तेथे
हीपरिसंकल्पफळ ॥ येतांमाग दिसेना ॥ ११ ॥ ऐसें वचन ऐको
नीकानी ॥ अंबीचारऐसा मनीनमनी ॥ उदासीनकरानीको ॥ १ ॥
णी ॥ प्रत्तोलरिहोनदेतो ॥ ११ ॥ मगउभाटाकोनीकाननी

म्हणें पीतर हो ऐका श्रवणी ॥ उत्तीर्ण होतों तुमचा रुणी ॥
येक वाक्यें अवधारा ॥ १३ ॥ तुमचे गांठि असे पुण्य ॥ तरि से
वटिल माझें वचन ॥ सुफळ होउनी कन्यादान ॥ करा कोण्ही
मजलागी ॥ १४ ॥ पाहिले तील कायन केलें ॥ आलां उत्तीर्ण
तुमचीया बोला ॥ म्हणोनि येक दां गर्जीनलां ॥ हा कुमार तोजा
वेरा ॥ १५ ॥ जरत्कारि नाम त्रीयेसि तो ॥ कन्या भगनी असे लज
यातें ॥ ते मज भीक्षे लागीं येथें ॥ आणोनी देणें ये काळिं ॥ १६ ॥
ऐसी ब्राह्मण मुखी चीलाव ॥ ऐकत जाले द्वंद्व येदंसुव ॥ वा
सुगीतें तात्काळीक ॥ जाणवीलें समस्तां ॥ १७ ॥ श्रवण होतां
चीपन्नग राजा ॥ श्रृंगारुनी पवीत्र अनुजा ॥ जरत्कारि आ
णुनीयां द्विजा ॥ निजहस्तकीं वोपीली ॥ १८ ॥ म्हणे हे माझी क

आदि०॥ नीबभगीनी॥ रुक्मी समानबा वणपरवाणी॥ स्वामीश्री ॥ अ० ॥
करोनी धर्मपिनी॥ महत्त धर्मवलबि॥१९ रुषीम्हणे हे समर्थ ॥१९॥
दुहिता॥ रुपतारुण्यभाग्ययुक्त॥ अंगीकारोनी वीनीलता
नम्रवल्लिपाहिजे॥२०॥ म्हणोनि जे जातीचीपक्षणी॥ परिगुण
संस्कारें सर्पणी॥ वाढलि सदा भोजनपानी॥ वस्त्राभरणी
सुरवाडे॥२१॥ समर्थ नाहे रिचे बळ॥ नणे स्त्रीया तुसंख
ळ॥ भ्रतार मानुनी यांगोळांगुळ॥ आवरिलीसर्व भ्र्वे॥२२
बंधुभाग्ये सगर्व मती॥ अमरियादनेउ द्दलगुणी॥ वर्त
तो श्रापुनलतक्षणी॥ भस्मकरियेपार्थ॥२३॥ भरणे पावणे ॥२॥
उद्वेग॥ स्पर्शोनि दि आपुले आंग॥ अवज्ञाकरिलां करिन
याग॥ हानिर्धरि सर्वदा॥२४॥ वासुगी वीनवी ब्रह्मवृंदा

मींचपुरवीनसर्वसंपदा॥ सनातकरणें आगपमंदा॥ सर्व
आसोनीजसंगे॥२५॥ आमुचीभगीनीऐश्वर्यरासी॥ परिहेतु
शीबीक्रीतरासी॥ अनुमोचचुकडियांपाहिलेतेसी॥ सीक्षाकरणे
स्वामीयां॥२६॥ स्त्रीकरुनप्रमाणनीयमा॥ नमस्कारोनीब्राह्मणो
त्तमा॥ संभ्रमेआणीलास्वाश्रमा॥ नागलोकीअल्हादे॥२७॥
बाघोनीदिधलीसुवर्णसिधने॥ सर्वसंपत्तीभरल्यापुर्ण॥ जो
पदार्थइछीमन॥ तोतोसन्मुखवसर्वदां॥२८॥ रमारमेन्नगमानुनी
दोघे॥ शोभाकरितजालेअवघे॥ जरत्कारस्त्रीसंगें॥ ग्रहस्त
धर्मसिपादि॥२९॥ स्नानसंध्याजपहवन॥ स्वधायलहरिहार
देवतार्चन॥ वेशीदेवअथीतीपुजन॥ पीतृत्रपणपेनववें॥३०॥
रयिनवहिकर्मेअवस्पको॥ चालवीनीयनेमीसके॥ कामनी
श्रद्धदोशास्त्रकें॥ मनेशरिरनालके॥३१॥ कुउचयवेदिकायु

आदि॥ ळे॥ अवचीधंलीपात्रासाउला॥ आगनीहोत्रादिरविपुर्ते ॥आ॥०॥
पैवीधीयुक्तसंपादि॥२२॥ स्वीकारुनीन्यायाचीतिधनी॥ नी ॥९॥
बासंपूर्णतिहरनानी॥ श्रधाअतीथीच्यापुजनी॥ भगह्भा
वसर्वंदा॥२३॥ प्रासत्रशोभेरशान्वलभ्राधी॥ वाचाशोभेये
थार्थवादि॥ ऐसाग्रहस्तमोक्षपदि॥ सन्यासाचेंफळलाभे
॥२४॥ ऐसीयापरिसाधकिकाळ॥ करुनीरुषीग्रहस्तनीमळि
पतीव्रताभावअन्चळ॥ स्वदांचारसवदीं॥२५॥ रुनुरुनाल
जालीयादिनी॥ पुत्रफळार्थयाचकनी॥ भवीरुपजाणोनी
रेतदानी॥ तोषवीलीस्वधर्मी॥२६॥ रुषीसुक्ष्मगर्भपात्री॥ प
उलासंतोषपरमनेत्री॥ भानुतेजपवीत्रगात्रीं॥ तपोबीजवी
स्तारें॥२७॥ परिलेनेणेचीतयेकाळीं॥ बाळबुद्धिनेसद्गुण ॥३॥
बाळि॥ २८ रुषीलेंजाणोनीह्रदयकमळीं॥ क्लयकार्यपिमानी
ळा॥२९॥ यावरिकोण्हीयेकेदिवसीं॥ भोजनसारोनीसाव

कासीं ॥ दाराअंक करोनीउ ठी ॥ नीद्रासुरेंवं पडुउ उडि ॥ ३९
स्रोपेने साकीलत्रीये ॥ लंवअंलरमानालेसुयें ॥ रंभारतें
उलवीवायो ॥ शंषयाचाहृपस्री ॥ ४० ॥ जातलेकोढियांचदे ॥
लकोपा ॥ नकरितांमानीलस्व धर्मलोपा ॥ जधेयदी मार्गी
संकल्पा ॥ भयनीसुरेंचाचरि ॥ ४१ ॥ वीचारिंसमान्यें कोण
तेंवीषेश ॥ सवकर्मेंलोपेलस्पपेलि दोष ॥ नीद्रेंसपाहलहे
अवशेंकाष ॥ रात्रसगळिंपुदरिं ॥ ४२ ॥ मगच्युरनीच्यरण
तळो ॥ म्हणेसाधीजेसायंकाळा ॥ होमदेउनिस्वधर्मशीळा
मगसंलोपें पडुउावें ॥ ४३ ॥ पश्चम समुद्रिंबुउलांतरणीं ॥
वीहिलभगेंसुकलहाणी ॥ व्यंगोकीचावीठळसणी लुम
च्यापायांनालके ॥ ४४ ॥ अैसेंऐकतांउत्तर ॥ कोंपेरववळल
वेश्वानर ॥ म्हणेमांडियेपडिलाभार ॥ याहलागींनीद्रामोडि

आदि॥ ली॥ ४५॥ बहुमीं तुं नावउ तुसीयामना॥ म्हणोनी करिसी ॥ आ०॥
बहुतेळणें॥ आतां जाईबियुसदना॥ सेउनीरा हे भुजंगीतुं ॥ ९॥
॥ ४६॥ आइनाचे तां मजरूपीची॥ खंडना करोनी मह कर्मचीं
प्रासीमा हिंसवीतयांची॥ अस्तमानाजावया॥ ४७॥ नावेक
धरोनीयां धीर॥ पाहावा होता चमत्कार॥ असो अवघा ले
उद्रेताचार॥ तुसीये द्वबुद्धिचा॥ ४८॥ बहुरोगी दरिद्र भर्ता
वीषेशस्वस्तुरंग हिंवसला॥ स्वरूपतरुणी समपदिहिता
कांतरूपें हृद्रोग॥ ४९॥ स्यानासारिखें हुळली॥ मर्कटेश तुल
उपहासती॥ तरिंनी मत्स्यकाम शात्की॥ स्वासने घेतीस्त्री
याचा॥ ५०॥ कुचपयपात्र देखतांनयनें॥ पुरुषमांजर येउं ॥ ८
लागे॥ हृदई हाणती ळीयाचरणें॥ बळें संपुटे पदसंधी॥ ५१॥
ऐसें बोनो कठिणवचनीं॥ स्त्रींगमुखदाटि भग भजनी॥ बो

ठ्याचीरोमस्थानी॥ पुढुउमारीपुढारें॥ ९२॥ कींवीरायची
बैसीटोकीली॥ मुत्रमोरियेनीसमारिती॥ नर्गतस्थीया भाव
लेमोवीली॥ तैसुकरव्यक्तीनरदेही॥ ९३॥ रेलपलनाथमिंजुरि
या॥ उभयस्कंदिघपदेउीया॥ बाउकलौउनीनरकाया॥ जीवजा
तीसकामे॥ ९४॥ हस्तदंउदेकुनीसलनी॥ श्रमल्यांवीसावांम
नीलीमनी॥ त्रुषानीव्रतीमृगजळपानी॥ तेवींसुंबनीपरिलोष
॥ ९५॥ यावरिआयुष्यवेचुनीव्यर्थ॥ नर्कयात्रेचालीले बहुत
वैराग्यवीणमोक्षपंथ॥ वीसपउलाप्राणीयां॥ ९६॥ असोहे
कुचीलसंसाररहाटि॥ मीतरलपीयामाहाघुलटी॥ सागोनीजा
ती सुरवसंतोवी॥ ग्रहिस्वइच्छा आपुलीया॥ ९७॥ पायधरुं यावे
कांता॥ रुपीचरणीलोटिमाथा॥ म्हणेधीठेसन्मुरवयेतां॥ भस्म
करिनक्षणाघें॥ ९८॥ भयेकंपसुटलागात्री॥ आसुधारालोटि

आदि ॥ ७ ॥ स्यानेत्री ॥ कां विकळ जाली सर्वगात्री ॥ माहा शोक समुद्रिं बुड ॥ आ ॥ ७ ॥
ली ॥ ७९ ॥ माहा रुषी देखोनी कसवटी ॥ थाकें समोर नयेती ॥ ९ ॥
कोण्ही ॥ म्हणती कोपी बहुत पक्षीमुनी ॥ श्रापदेईल आम्हांतें ॥ ८० ॥
मातृशापें पावलो प्रसन ॥ दुसरा प्रळय साहिल कवण ॥ भगि
नीचे धरीती चरण ॥ पती शांत वो आपुला ॥ ८१ ॥ देवयात्रेचे
उनि हाली ॥ रुषीच्या लीला वैराग्यपंथी ॥ येरि मागें मागें येती
शोक करिती आक्रोषें ॥ ८२ ॥ अंतरे जाउनी मागें पाहे ॥ तव
स्त्रीया पाठि येतु आहे ॥ मग उभा राकोनी म्हणे राहे ॥ म्हणे जा
ये परतोनी ॥ ८३ ॥ भाय विनवी सर्व देवा ॥ वीचार मुनी
करुणार्णिवा ॥ जन्मोनी नेण देवभावा ॥ भोळेपणे आरजा ॥ ८४ ॥
स्वामीनी शद्ध केवी लक्षीमें ॥ हे देव त्रार च्य राहिले उभे ॥ आं ॥ ९ ॥
तां क्रोध सांडोनी लोभें ॥ कृपानुग्रह करावा ॥ ८५ ॥ पोर दुराष

धरुनीचीतीं॥ वडिलें वोपीलें तुमच्या हातीं॥ स्वामीयांचे म
नोरथी॥ शुन्याकार दिसताहे॥६६॥ तुम्हांपासोनी उधे त्त
फळ॥ म्हणे अद्यंपीं सफळ॥ तासें कल्पनके वीफळ॥ ऐसें वे
लें पाहिजे॥६७॥ ऐसें श्रीयेने प्रार्थीलीत्ये॥ सुपर्ने अश्वासी
अभयहस्तें॥ म्हणे गर्भसुसुत्कीक आतौलें॥ रत्नवादअनेघ
पे॥६८॥ नाहीं फळाच्या नास्तीक॥ पोटीं आहे आस्तीक॥ रजनी
जठरीं जुनि तीव्राक॥ वैठले तेसा प्रभाते॥६९॥ कपीलअध
वास्वामी कार्तीक॥ येरनवल्कीयागेंद्र शुक॥ याचीये पंक्ती
ला अस्तीक॥ तुळिजे महिमानें॥७०॥ जो हरिरक्षीलसंततीचे
पीतर पावती ब्रह्मलोकांतें॥ तुसी कोली त्रैलोक्यपावनें॥ पा
वनकरील पवीत्रें॥७१॥ ऐसें बोलोनी सादरेंसी॥ आदृष्य
जाला ब्रह्मरूपी॥ वीयोग्य दुःखें कासावीसीं॥ ये रिमुर्छीत

आदि॥ चरणीचे॥ ७२॥ साच धरोनी वादवेळां॥ जळस्पर्शलेनेत्र ॥आ०॥
कमळां॥ म्हणपातलीतयांवेळां॥ देखेवीवणसिंचील॥ ७३॥ ॥२॥
वासुगीम्हणेवीराजुनयने॥ सर्वलिाणसोवीचारनीपुणें तु
जवीपीलेकारजजेणें॥ तेशीइकीअसीइ॥ ७४॥ त्रांधीलि
असेआमुच्याकाजें॥ कायबोलीले तपस्वीराजे॥ येरीम्हणे
उद्दगीजे आश्चर्यकांहिंदीसतसे॥ ७५॥ वैश्वानरातुल्यतेजा
ळा॥ तपोधनदेवागळा॥ आस्तुकजन्मोनीयांतुमच्याकुळा॥
तोचीहोईलनीर्वाणी॥ ७६॥ हैंसेंपरिसतांउत्तर॥ हर्षेनीनवली
कद्दवीरचार॥ अवघेकरितीजयजयकार॥ सुरवेंसारवर
वाटिती॥ ७७॥ मीनाधरिगोरिचीयसवे॥ नीबतीयक्षणीचे ॥३॥
मा धवे॥ कीश्रीसीद्धाचेमोलावे॥ ईहीरतबोळगती॥ ७८॥ तेरूपा
वस्त्रीणीनागकन्या॥ सर्वपिच्यारिगुणेंकपेधन्या॥ जारका

रीपुजीतीमान्या ॥ कुळदैवतें सारखी ॥ ७९ ॥ सुक्रदिवसां ग
णाचदे ॥ तंवतवमगं कीकळावाढे ॥ तेसापवीत्रं वीर दें
गर्भकिर आगळा ॥ ८० ॥ आपनेसां कीलें आदिस बींबा ॥ परि
वीम्य अंगगवीराजनशोभा ॥ तेसीजवरानुनप्रभा ॥ बाहेरफां
केंलयाची ॥ ८१ ॥ स्फटिकनीकेतनुचा दिपु ॥ कीं पाये अंलीक
अगनावपु ॥ कीं बाह्येप्रगटे रूपु ॥ आत्मानीबे उक्षणी ॥ ८२ ॥
नवमास लोटिलीयां अंती ॥ पावलीजाचीसुप्रसुती ॥ वीघु
मपावकाची दिप्ती ॥ तपोतेजेंसुतेज ॥ ८३ ॥ कुळीकेच्या प्रप
मचरणी ॥ जन्मपावला आस्तीकमुनी ॥ तेवेळिं वासुगेच्या
सदनी ॥ मंगळसोहोळे मांडिले ॥ ८४ ॥ गुढिया तोरणें घरो
घरिं ॥ मंगळवाद्यवाजतीगजरिं ॥ उचीतदक्षणे च्यामां
डरि ॥ वोसेंकेलें याचका ॥ ८५ ॥ अंतीअल्हादद्वंद्वसुक ॥ पर

आदि॥ मनीं ध्यान मांनुनी देखा॥ रक्षीतें जाले साबालक॥ त्राणराजु ॥आ०॥
रुपसाक्षेपें॥८६॥ चंदन कर्पुर द्रवना जैसा॥ वादला लोय परि ॥९॥
मळासरिसा॥ बुद्धि वीवेक संस्कार तैसा॥ योगभ्यास स्वयें
वाटे॥८७॥ जातकर्म नामकर्ण॥ नीष्क्रमण अन्नप्रासन॥ चौल
नंतर उपनयन करण॥ वासुगी सांग संपादि॥८८॥ व्रतबंध
जालीयां नगा॥ वेदवन गर्भ पीसुन्न सांग॥ वेदपदिन्न लतानीं बि
ग॥ ज्योतीशास्त्र दिक्षादि॥८९॥ वीवेक बुद्धि सवशीळ॥ तप
श्चर्ये क्रमीलाकाळ॥ प्रभाकरा तुल्य तेजाळ॥ शीतळ चंद्रा
सारिखा॥९०॥ गंभीर जैसा रत्नाकर॥ औदार्य मेघ का कल्प
तरु॥ सामर्थ्ये जैसा सर्वेश्वरु॥ चउसष्टी आदि संकल्प॥९१॥ नाना ॥७॥
यज्ञगणाचे लक्ष॥ चेतनी मुख्य धनादक्ष॥ रक्षीता म्हणोनी
वीरुपाक्ष॥ रोचन रक्षीस सर्वदा॥९२॥ तेसी या परि पन्नगांस कु

ळ ॥ वासुगीसहितसर्वकाळ ॥ ऐसा भक्तीरूपीच्या बाळ ॥ स्वं
रक्षील सर्वदा ॥ ९२ ॥ सूचना कथाचीपुढारि ॥ येरिकउहस्तना
पुरि ॥ राजा क्षोभोनीजोव्हारि ॥ पन्नसत्र आरंभी ॥ ९३ ॥ इती
श्रीभारतसमुद्ररुपी ॥ मद्वानीफुरुनीरिच्यामापी ॥ उमानिला
मनसंकल्पी ॥ अघठमान चतुराले ॥ ९४ ॥ परिवीम्बंभरब्रस
दें मुक्तेश्वर वदेहरूपशाद्वे ॥ तेपरिसोनीसज्जनवृंदे ॥ सांतो
षतीसर्वदा ॥ ९५ ॥ इतीश्रीभारतआदिपर्वणि ॥ आस्तीकजन्म
कथनोनाम ॥ नवमोध्यायसमसतु ॥ ॥ आ ॥ ९ ॥ वोवी ॥ ९५ ॥ ॥ श्री ॥

आदि।

।।अय।।

।।९।।

।।

श्रीगजाननायेन्नमः ॥ श्रोते ह्मणती जीवन्कथा ॥ उत्तम करा पीज
न्नोजया ॥ तीरिस्कारिली यामीत्रया ॥ कायबा झीळे ते सांगा ॥१॥
सौती ह्मणे सावधान ॥ आह्मणी कथीलां पीतृमरण ॥ संतोप नोका
भंगोन मन ॥ शोकानें बीनपनाप ॥२॥ आमारे पोरपोर वडिल श्रद्ध
पाचारुनी सुहृद ॥ तयाप्रती संकेत शब्द ॥ ऐसा बोलते काळि ॥३॥
मासापीलापरिक्षीती ॥ मरण पावला कवणे रीती ॥ तक्षकेंवीषा
ग्नेचा दिधी ॥ दाहिला ऐसें ऐकीजे ॥४॥ परि हे वार्ता तुम्हें कोण्हीं
दावी लिना हिंमास श्रवणी ॥ बाळबुद्धि कींवा आवरुणी ॥ मानु
नी केलि उपेक्षा ॥५॥ पुरोहित ह्मणती लोकनाथा ॥ कवण ते संता
पाची वार्ता ॥ जे सांगु तुमचीया चीत्ता ॥ बळे शोकाग्नी लावणें ॥६॥
वीषवाढिलां वांचला कोण्हीं पंक्ती ॥ ह्मणोनी रुसावें अमत भो
क्ती ॥ श्रवणीं पडतां संताप देती ॥ ते काय गोबि सांगणें ॥७॥ आ

तांसहलप्रसंगेआलें॥सादरपेंकरुनीस्वामीनेंपुसीलें॥तरि 
सांगीजेंश्रवणकेलें॥ज्ञातापरुजेंपाहिजे॥८॥पांडवकौरवची 
रोधवीतु॥माजलाअसतांअतीआकुलु॥पांडवसंतलीचात
नु॥सवेंलुग्लायेकरी॥९॥द्रौपदिचेपांचहिकुमर॥घंगोत्कचभी
मराक्षीसीकुमर॥कर्णद्रोणाचेनीसंव्हार॥जालासाहिजेनाचा
॥१०॥ससमलौहिपावलाक्षयो॥कृष्णभगीनीसुभद्रातनयो॥
अभीमान्यआपरथंनजयो॥चक्रभेदनीनीमालु॥११॥कृष्णा
वतारसंपल्याअंती॥पांडवनीघतांमाहापंथी॥राजीस्थापी
लापरिक्षीती॥अभीमन्यपुत्रलंवपीला॥१२॥तेणेंसाठिवर्षे
वरि॥गुणीपुर्वजांआणुनीहारि॥स्वधर्मेंपाळिधरत्री॥श्रीराम 
चंद्रासारिखी॥१३॥राक्षेसत्रासोनीजगतीलाळि॥रक्षीजैसा
श्रीकांतबळि॥आरिबापासुनीप्रजासकाळि॥संरक्षीत्याप्रता

पें॥१७॥साधुसंगहो दबनिग्रहो॥ शरणआचियांअनुग्र
हो॥धर्मवीग्रहियावीग्रहो॥अधमासीसर्वदा॥१६॥दानदंड
येनीनीचाते॥जगींचादुःखदोषदुरिते॥ दरिद्रदवडिलेदोषा
परिते॥स्वधर्मेनिंदिकविधर्मा॥१७॥जीतेंद्रियसत्वशीळ॥ प्रज
पाळकमुलदयाळ॥ वीष्णुभजनीअतीप्रेमळ॥ साधुमीत्रसर्वभ
वो॥१७॥शरद्ऋतगोलमलर॥ हृपाचार्यपासोनीचतुर॥ धनु
र्वीद्यापावोनरुर॥जालाशास्त्रधरान्वा॥१८॥ ऐसापवीत्रनरेंद्र
लेम॥पावताजालानीधनधर्म॥तेसांगतांवाढेलश्रम॥ तपा
पीयैयेआकर्णी॥१९॥दिर्घश्चिवेरंरुदनाकरिल॥ भयेंथरथरांक
पत॥ म्हणेस्वामीचुकवीघात॥ प्राणदानमजहोईं॥२०॥म
गयाज्यातेंवनासीगेला॥ शामचरूषीच्या आश्रमाआला॥
ध्यानस्तदेखोनी कंठिसुदल [redacted] ग्रसपन्नगलयाचे॥२१॥रुषी

आदि ॥ त्यापुत्रें तेणें दोषें ॥ शापदिधला आवेशें ॥ सप्तम दिवसीं तक्ष ॥ आ० ॥
कउंषे ॥ म्ह सुपा वसीनी श्यील ॥ २२ ॥ ऐकतांची तेणें गासीला ॥ ७० ॥
नृप ॥ रुषीनें मानीला शाप ॥ श्याताप ॥ प्रजासीं उदेला भयकंप
वीश्व प्रळयसारिखा ॥ २३ ॥ सुहृद प्रधान ते समरीं ॥ राजा र
क्षीलासे मंदिरीं ॥ तेव्हां सप्तमदिवसांचे ठारीं ॥ मार्गी येत तक्षक
॥ २४ ॥ कस्पप ब्रह्मरुषी सुजाण ॥ सर्व वीषहार वीद्यानीपुण
स हारये तांदेखीला प्राण ॥ यांच वाचवया नृपाचा ॥ २५ ॥ तक्ष
कें यांस कारण वीचारीलें ॥ रुषीनें ये पापची कपीलें ॥ त्र
तील दावा म्हणतां बोले ॥ अवस्य म्हणे कस्पपु ॥ २६ ॥ तेवेळि
वृक्ष दाला परीक्षा ॥ दावोनि पुरवील समक्षा ॥ म्हणे मंत्र शिक्षा ॥ २
माजी दक्षा ॥ रुषी तसांगमज पासी ॥ २७ ॥ हस्त धरुनी क
स्पपाचा ॥ म्हणे मागसी ते देईन साचा ॥ आ संगण म्हणे बहुधं

नाच्या ॥ ताभजालीयापरलणे ॥ २५ ॥ ऐकोनिब्राम्हणाचेमनोगत ॥ संरवेधीण देउनिधीत ॥ परलवीजामगनगरांत ॥ तक्षकपडें पालखा ॥ २६ ॥ मोहोनीसकळिकांचेंग्नान ॥ राजाचातक्षकेंघे तलाप्राण ॥ आह्मीसकळहिजाह्मोंदिन ॥ स्वामीवीनातेकाळिं ॥ २७ ॥ वीषयानवेजतीसकुमार ॥ भस्मजालाउत्तराकुमर ॥ न गरराविहिलाकार ॥ घोरजालाब्रकोपें ॥ २८ ॥ आम्हासअनाथ केलियांरायें ॥ मगआम्रतिलुसेपाय ॥ तुजदेवलरूसीलकाय ॥ हाकाळवरिनीवाला ॥ २९ ॥ पुढेंहिअनंतसवसर ॥ होइलिवीजइलिक्षुमीचावर ॥ वालटैकौनीराजेश्वर ॥ शोककरिआक्रोशें ॥ ३० ॥ सालवीचारितसेमात ॥ वैद्यफीरवीलादेउनिधीत ॥ नगरकांतारिचाव्रतांत ॥ तुसाकेसाजाणवला ॥ ३१ ॥ रायानीगो धवक्षावरूता ॥ ब्राम्हणकुमरवळपत्ताहोता ॥ तणेंगुसराहो नीयलांता ॥ दोतिन्पाहिरैकीलें ॥ ३२ ॥ वक्षदाहेजालादहन ॥ व

आदि॥ क्षजीवनेसंजीवन॥ होउनियेउनीकेलेकंपन॥ तेंयेथापर्वअ ॥आ॥१॥
सीसांगीतले॥३६॥ समीधापणिकाबभारा॥ मस्तकीहोतातां ॥८०॥
तेणकुमरा॥ तोजळोनपावकआकारा॥ पहिल्याऐसारुषीमंत्रें
॥३७॥ वस्त्रेंअच्छादुनिवदना॥ राजाकरिंदिर्घरुदना॥ म्हणेतक्ष
निसंतान॥ करिनतुसेंपापीबा॥३८॥ वीषेजाळीलेंजनकातें
तेंस्मरोनीहृदयपीटिहाले॥ म्हणेंब्राह्मणसजीवनमीयेथें॥ कांव
धींनतोसर्प॥३९॥ वैद्यपावतोहस्तनापुरा॥ तरिंवांचवीतातां
जेश्वरा॥ तक्षककाचीयावैरकारा॥ नजनमर्यादादिसेना॥४०॥
आलांब्रह्मतकरिनतयाच्या॥ स्तुउचेइनिपोतयाच्या॥ संततीसहि
तपीतयांच्यातक्षकाच्या॥ देहजाळिनहुतासीं॥४१॥ उत्तंकरुषी
चेंमनोगत॥ तेंचमासेंहृदयांत॥ तक्षकदहनेंमाझापुरुषार्थ ॥३॥
सर्वजोडिलेंसंसारिं॥४२॥ उश्वासटाकीवदनीं॥ रागेंअधर

चावीदशानी ॥ हास्तीचुरितमुष्टी ॥ आम्हनयनी संतप्त ॥
॥ ४३ ॥ ब्राम्हणपाचारुनीसकळ ॥ नयावतीबोलेउता वेळ ॥ स
र्पयिस्त्रक्रीयेकुशाळ ॥ कोण तेनी वऊनी राळे ॥ ४४ ॥ वीषोदाहि
ताजनकोत्तंम ॥ मीहिंकरिन नक्षकहोम ॥ साच होउनी अ
भीमन्यनीयेमा ॥ सीद्धिंन्यावासमस्ती ॥ ४५ ॥ आभंगपन्नग
छत्रवीधी ॥ कुशाळजाणतेमंत्रवादि ॥ तीहिंवीलंबनकरितां
आधीं ॥ सत्रारंभकरावा ॥ ४६ ॥ जे मंत्र उच्चारिलां होंदिं ॥ पा
वकनीमीतीहुव्यवाटिं ॥ उसळोनीसपच्यिाकोटि ॥ कुंडिपड
तां अपसयां ॥ ४७ ॥ रुषीबोलतीपरमपवीत्र ॥ वीधीयुक्तआ
हेपन्नगसत्र ॥ श्रेबिनी मीलिंस्यतंत्र ॥ तुजचीलागींसुलो
कीं ॥ ४८ ॥ मागें आचरजे कोण्ही ॥ ऐसें बोलोनं राकेवाणी

॥आदि॥ उदां आचरतीउ कोण्ही ॥ भुवनत्रंई नाईकी ॥ ८९ ॥ पापा ॥आग॥
ण तारून सागरांत ॥ ये करां मेच बाधी त्यास्चेत ॥ गरळग्रास ॥७०॥
नी समर्पी ॥ संकरस्वामीं येकची ॥ ९० ॥ रात्रीमध्यें योजनें च्या
रकोटि ॥ द्रोणाचळ वाहोनि घाति ॥ आनुनी त्या वया जगजे
टि ॥ हनुमंत येक जन्मला ॥ ९१ ॥ बीउं भेदुनी दं जयद्रथ ॥ व
धावयाची प्रमाण शपत ॥ शीघीनें तो येकचि पार्थ ॥ वउ
ळनु मध्यानी वडिला ॥ ९२ ॥ सीं धु प्राशनी येक अगस्ती ॥
नमीत्राहारणी येक गभस्ती ॥ धराधरीतां धैर्यें त्रियें रात्री
आदिकुर्म येकची ॥ ९३ ॥ पीतुवैर पन्नग होम ॥ कलयेक ज
नापीपरम ॥ उपमे कृष्णा कां फरशारांम ॥ तीसरा दिविदिसे ॥४॥
ना ॥ ९४ ॥ येकें वधीलें कोसादिका ॥ येकें नीवैर कोडिगणीका

पीतुमारक परमारका॥ दहनाथतुं येक॥८५॥ यंत्रीगये कदेशी
येक॥ जगीये कयुगीं येक॥ ब्रह्म कल्पीं उपजे येक॥ कीर्ती थोर
तुज ऐसा॥८६॥ आइला देईनिरनायेका॥ कोलुकदाउ ब्रह्मादि
का॥ नवकीलीभिरानीलीहिलोका॥ चतुर्युगी परिसतुं॥८७
राजा म्हणे भुसुरस्वामी॥ चीला माकुळ संतापतुमी॥ स्तुतीवा
दें गौरव तुम्ही॥ परिलेगोउ वाढेना॥८८॥ राहुउसणेफेडिला
बकुल॥ वीलंबे काळ जातसे वेंधीं व्यर्थ॥ आलां वदेवोलिलो
अर्थ॥ येपार्थ करून दारचवा॥८९॥ अवस्य म्हणे तो द्विज
वरि॥ करवील जालिसी द्दसामग्री॥ पुढती बोलती अवधा
रि॥ राजेश्वराच्या तुरेषा॥९०॥ आह्मी वीसन्न गेंधरस्नानी॥ प
रिक्रीयाआचार अनुबानी॥ करुनीनी वडिलवीस्नानी॥ ते

सीद्धिंसमीपअसावें ॥ ६१ ॥ आगमीनीगमीअथर्वणी ॥ मंत्रेश्च ॥ ॥ आ ॥
रणपरमज्ञानी ॥ तेपर्वतगीरिगुंहारण्यी ॥ वसतयेपेआणावे ॥८०॥
६२ ॥ कृपा अज्ञा अनुग्रहप्रेमें ॥ कर्मसीद्धि केलीयांउमे ॥ याची
यासन्नीधेसुलक्षणशोभे ॥ येईलउद्योग अमुचा ॥ ६३ ॥ गोउमल
वआवदेसीस्तवें ॥ कदरिश्रीशैल्यबद्रिवनस्थ ॥ याचेमंत्रीम
त्रदेवत ॥ उभेजागतेंफळेसी ॥ ६४ ॥ गंगागोतमीनर्मदातीरिं
छायाभगवतीगोकर्णेश्वरि ॥ ताम्रपर्णीपयीपुण्यकावेरि ॥ मा
नससरोवरिंजेवसलों ॥ ६५ ॥ मांत्रीकवृक्षयाचेनीजळें ॥ वांटि
लीलयेसीद्धिफळें ॥ प्रत्यक्षम्हणोनीतेजवळें ॥ यत्नकालिंअ
सावें ॥ ६६ ॥ ऐसावीनवीतांपुरोहिती ॥ द्विजधाउनिमानसगती ॥९॥
अनुबानीजेमंत्रमुर्ती ॥ सीष्यसमुदायेंसीआणीलें ॥ ६७ ॥ कृष्ण

वस्त्रांचें परिधान॥ कृष्णांबरेंची परिआवणी॥ धुमसरत्नसुजो
यन॥ देदिप्यमानतेजस्वी॥ ६८॥ जयाच्या कोथकुतीषण॥ असो
जाळिनळगलांछण॥ असादेदेतीरद्रभुवन॥ तुळसीदळासारि
खे॥ ६९॥ रुग्वेदिजुशाम अथवणी॥ शडांग युक्त दषलक्षणी॥ त
र्कवेदान्तसांख्यजेमनी॥ योगपशास्त्रीं अतीयोग्य॥ ७०॥ व्याक
र्णकार स्त्लीकार॥ साहित्य संगीत काव्यकार॥ पौराणीकरु षीश्व
र॥ जोतीर्विधपातञ्जलि॥ ७१॥ धनधान्यरत्नवसनी॥ पुजुनस्व
स्त आसकरणी॥ अवलविलियरतनअनुबानी॥ सर्पसिंत्रीयाज
क॥ ७२॥ वास्तुविद्याविशारदबहुत॥ मंडपवेद्यस्तुपांकीत
सत्पीकारनीमिलितेथ॥ वीबुधसदन सारिखे॥ ७३॥ पत्ला
कातोरणें कनकध्वज॥ शोभेने स्वर्गीआणीली लाज॥ रत्ना
नकनिर्मीलेरुहीज॥ कर्मकुशळ विवेकी॥ ७४॥ होतां मंत्राचा

आदि॥ रणपोतां॥ आद्यावाकुगायस्तोता॥ आद्येयआणीत्रतीग्र ॥आ०॥
स्ता॥ नेबानेबब्रह्मपै॥७५॥ ब्राह्मणाद्धसिआणीउदगता॥ अ
ग्नीध्रंत्रस्तोनात्रहिला॥ सुब्राम्हणासीजाणिजेश्रोता॥ शो ॥४०॥
उपरुतीजमाहायोगी॥७६॥ कपीला कस्यप रुषीवर्य॥ तपो
तेजेंजैसासुर्य॥ असोहेआमीत्रीळआयं॥ अवतारअग्नीपु
रुषाचे॥७७॥ गोउनीकुउगतयोगी वेदि॥ नीमीलीग्रंपोत्कत्र
माणवीधी॥ हव्यद्रव्याचीसामग्री॥ पर्वतप्रायेंलोदिलीयां
॥७८॥ लोहिताक्षसुत्रधारें॥ सुलपोराणीकचतुरें॥ त्रीकाळ
ज्ञानीमाहाघोर॥ भवीष्यज्ञातेचाळली॥७९॥ आवलोकुनी
यज्ञायतन॥ म्हणतीकर्मीउ हिलवीघ्न॥ तेणेशीघ्रदिनपर्वेय
स्न॥ चीन्हऐसेंदिसताहे॥८०॥ नीमीत्य होईलब्राह्मणयेक॥ ते ॥६॥
णेंमध्येंचीरचेंउ लेमख॥ हावेंमरळानरनायेक॥ आगतहोका

हिंलक्षीना ॥ ८१ ॥ दिक्षा म्हणौ मायसि हित ॥ यजमानमा
ला व्रतस्थ ॥ सद्रूप मानले द्वादषादित्य ॥ येकासनी पे जैसें ॥
॥ ८२ ॥ कुंड प्रतीबीळ अग्नी ॥ पर्युक्षिणी परिसमोहनी ॥ कुष
र्हि परिस्तरणी ॥ पात्रसाधने वोधी मंत्री ॥ ८३ ॥ वीधा समलवी
सजीलि ॥ स्वस्थ पुनी अजस्थळिं ॥ त्राणी तापत्रे समाजीलि
आम्हइ यादि ॥ ८४ ॥ प्रोक्षुनियाय ज्ञाचार ॥ हवलिछ कार यत्रा
रूकार ॥ उठलां केले जयजयकार ॥ उभयलोकीं सुरनरी ॥ ८५ ॥
अं ह्यान्नी उग्रळयानळ ॥ जागत होय जैसा सरळ ॥ ससजीव्हे
ससज्वाळ ॥ ससहास्तीं कवळीलु ॥ ८६ ॥ माहानैंदिचे जळसंचा
ठ ॥ तैसे वसुधाराचे लोट ॥ नेणंम दळ लाव्यवाट ॥ कनकस्तंभ
गगनाते ॥ ८७ ॥ प्रबळ इद्धि तांन वक्र प्रचंड ॥ तैसें वीषाळ प्रदिप्त

आदि॥ कुंउ॥ कीं तेपन्नग भक्षावयातें॥ घरादेवीनेपसरिलें॥८८॥ ॥आ॥०॥
पांचकदाबिअलीसावध॥ जनावराजाणोनीजातवेद॥ रषाद
ज्येंकेलीशीघ्र॥ क्षीरसीं धुसारिखी॥८९॥ तामी धावोपीतांपाव ॥७०॥
कमुखीं॥ उमालउटिलेनागलोकीं॥ भवउदाठल्यामस्तकीं
मनीश्रारिसेपलिं॥९०॥ कैवल्यकस्मलतेव्यालभरें॥ सकंप
परकलीशरिरिं॥ आसनेउउनीयेकसरें॥ गगनमार्गेंउिस
ळती॥९१॥ येकवक्षासीघालीतीवेढा॥ येकवेविलीसोळाचो
उ॥ तेणेंशेवगळुनीसुजुंबाउ॥ व्योमपंथे धांवली॥९२॥ येक
मेकांतेंबोभात॥ येकमेतेपरिवेष्टीत॥ देहज्वरें शालानुरा
येकत्रंथीवोपीत॥९३॥ ऐसासपंगिजालीया॥ नभीधांवती ॥७॥
गुफीलीयां॥ मेघमाळाउचललीया॥ तैसेनीबउआकाशीं॥९४॥
येघुनीधुम्रचेनीपर्पें॥ हवनीपउली शालानुराते॥ वीवीधान

दउठली तेथे ॥ हाहाकारसपचि ॥ १५ ॥ मुरवंबाकरिकंकनाका
रे ॥ शारिरिंगोवीतीपरस्परं ॥ तेणेंसीउसलोनीयेकसरें ॥ काळ
नालिरीच्चवली ॥ १६ ॥ येकव्याकुळनीचेवित ॥ येकपडिपाले
साउित ॥ येकचपळलेंचळबळिल ॥ पुढलोउितनीजद्रोली ॥
१७ ॥ येकीभयेंपसलींमुरवं ॥ येकजीव्हालालीलीमुरवें ॥ ये
कभोंयनल्यासारिरवें ॥ वन्हिस्फुलिंगझाउिलो ॥ १८ ॥ मालुवा
गंउ पोटिलें ॥ ब्राह्मणीचेंमंजुष्याटिलें ॥ काळग्नीकुलरेंद
टलें ॥ उरगारध्वस्तुआनीनी ॥ १९ ॥ येककाजळाजैसेकाळे ॥ रव
दिरागार तैसेउंबे ॥ येकुहव्यकवर्णपीवळे ॥ येकनीळस्तुकरंगी
॥ २० ॥ येकलेलहलोहागळ ॥ स्तुळदिव्यजिलीवीषाळ ॥ मुरवीं
नाराकींमाहाज्वाळ ॥ वीषाग्नीचेंघउकती ॥ २१ ॥ येकसंरववर्ण
ढवळे ॥ येकमाणीकरगींनीम्बळे ॥ येकचीत्रांगीवीशाळे ॥ येक

आदि॥ वीक्राळवीकटदंती॥२॥येकअश्वत्ताकाररोमाळ॥येकस्मश्रु ॥आ॥
खांउसरळे॥येकवद्धबदुकाळे॥सुपरिमळेमघमघीती॥३॥ ॥७०॥
मुखींमस्तकींधरीलेमणी॥तरुणवृद्धव्याळफणी॥प्रवेशी
तीपावकाशनी॥कोटिच्याकोटियेकदां॥४॥ब्राह्मणमंत्राच्या
आकडा॥वोदिलेमारुनीआसडा॥कुडिपाडोनीलउफडां॥भस्म
होतीआसंख्य॥५॥उोबगल्हाळेशंखपाळ॥भरडेधामनेकवडे
व्याळ॥फंकोरमाहांडुरळ॥आरअजगररुदुनाउं॥६॥येकपंचमुख
दषमुख॥शतमुखसहस्त्रमुख॥मुरुडमांडितमस्तक॥आपार
वीषफाळसर्प॥७॥गोकर्णप्रमाण॥अभ्रगीरिगजप्रमाण॥भ
यानकवीशाळपण॥दर्पणिदेतीमस्याला॥८॥कोषाछिद्रेकोपत्र ॥८॥
यें॥योजनायुलमाहाकाय॥ऐसीआसंख्यकाद्रव्यें॥भस्मज
हेहोताषनी॥९॥वकमुखजंबुकमुख॥व्याघ्रमुखरीछमुख॥

वारहमुख नक्रमुख। हे षामुखें आरउली॥ १०॥ ऐसीयासपमि
कोटि। पावकीरीचवलीपाठेंवाटि। नादउवलीलउतउंटिं॥ अ
स्तीजालें पळिपलो॥ ११॥ मास्मेदेच्येंसंघ्याठ। कढतांबकुल्लागती
पाठ। ज्वाळा जोह्नेनेलप्पवाठ। चाउनीने लक्षणा धें॥ १२॥ जळतां
मासांचीघाणी। कुवासभरलामेघश्राणी। चीळसेनेतोडिसुठ
लेंपाणी। लेजव्यापीपउताहे॥ १३॥ जयुतें आर्बुदें नीर्बुदातें। रख
वणिरखर्वनेव्हेगणीत। चीत्रभानुच्याजीव्हा ज्वळीत। जी व्हागु
णजव्हाळे॥ १४॥ पद्माचे पद्मसंखांचेसंख। नीधीच्यानीधीनव्हे
लेख। सहस्त्रमुखाचेहिमुख। संख्या करितां ढासळले॥ १५॥
नक्वळेमरत्रगुणापायीगरिमा। कीवारुळीजरुषीच्याम हिमा। कीं
जन्मेजयाचीव्रलापसीमा। ये का च्यानेंनवदवे॥ १६॥ इतुके भ
क्षुनीपावकें। पुढतीसारळीदोन्हीमुखें। राजारुषीजोम्हणेतं

आदि ॥ वकें ॥ नक्षत्रकन्ये कां असुनी ॥१७॥ ऐकोनी येजमानमुखींचें वच ॥आ०॥
न ॥ नक्षत्रकनामें मेत्रुनी जीवन ॥ ब्राह्मणीं उचलीलें अन्नदान ॥ हार ॥१०॥
हार शाद्वैंळ जेवीं ॥१८॥ पुढें वर्तलें काय चरित्र ॥ ते परिसोत सभा
ग पवित्र ॥ सज्जनाचें कृपापात्र ॥ मुक्तेश्वर कवी ह्मणे ॥१९॥ इती
श्री आदिपर्व भारत ॥ सकळ ग्रंथाचें कुळदैवत ॥ हें येकची पुर्वासि
त ॥ श्रवणसुखाचें श्रोतीयां ॥२०॥ आणीक जे कावी हे बुद्धि ॥ वा
सना लेश उरों नेदीं ॥ शाद्वब्रह्मचीं सकळ सीद्धि ॥ येणें यकआरु
उ ॥१२१॥ इती श्री आदिपर्व भारत पर्वणी ॥ सर्पसत्रो नाम क
नी ॥ दशमो ध्यायः समाप्तः ॥ अध्याय ॥१०॥ ओवी ॥१२२॥ ॥५

॥९॥